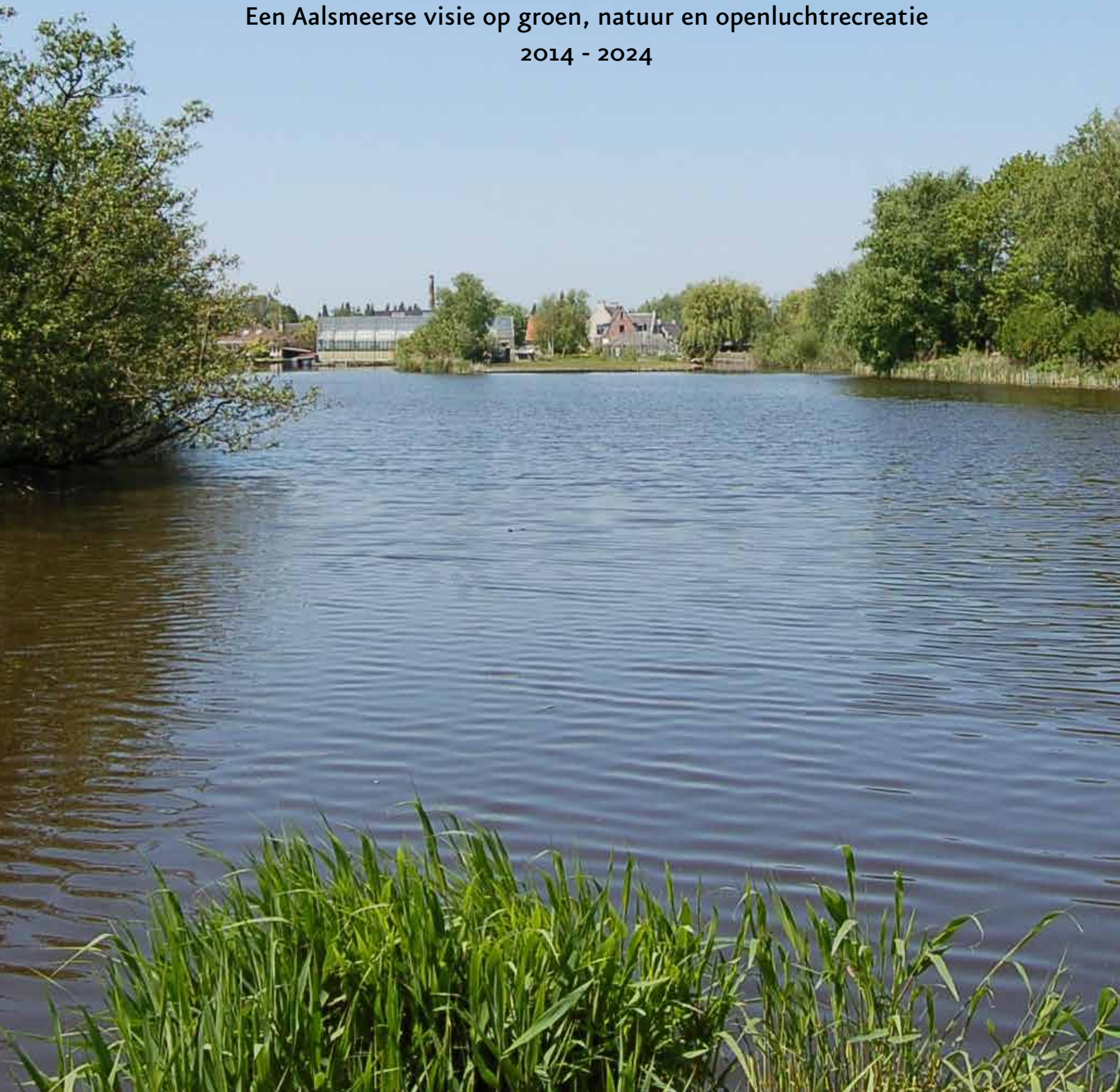

Gemeente Aalsmeer

Groen en blauw voor jou

Een Aalsmeerse visie op groen, natuur en openluchtrecreatie
2014 - 2024

Inhoudsopgave

1.	Een Groenvisie voor Aalsmeer
1.1	Aanleiding voor de Groenvisie
1.2	Relatie met ander beleid en projecten
1.3	Terugblik
1.4	Leeswijzer
2.	De Aalsmeerse hoofdgroenstructuur
2.1	Status van het groen
2.2	Beschrijving hoofdgroenstructuur
2.2.1	Karakteristiek van het groen
2.2.2	Functionele betekenis
2.2.3	Laanboomstructuur
2.2.4	Ecologische structuur
2.2.5	Cultuurhistorische elementen
3	Visie en ambitie 2014 - 2024
3.1	Koersen voor de toekomst
3.2	Verbindingen en overgangen
3.3	Bebouwd gebied
3.4	Buitengebied
4.	Van Visie naar uitvoering
4.1	Gemeentelijke rol en verantwoordelijkheden
4.2	Rollen belanghebbenden
4.3	Actieprogramma
4.4	Financiën
Bijlagen	
Bijlage 1 Voorwaarden uitgifte gemeentelijk groen	
Bijlage 2 Vormen van recreatief gebruik	
Bijlage 3 Relevant regionaal, provinciaal en rijksbeleid	
Bijlage 4 Lijst van gebruikte afkortingen	
Bijlage 5 Uitvoeringsprogramma Groenvisie (aparte bijlage)	

1. Een Groenvisie voor Aalsmeer

1.1 Aanleiding voor de Groenvisie

In de Gebiedsvisie Aalsmeer 2020 is aangegeven dat Aalsmeer betrekkelijk veel groen en water heeft, waar echter weinig samenhang in zit. Bovendien staan water en groen als gevolg van ruimtelijke-economische ontwikkelingen (zoals de achteruitgang van de trekheestercultuur¹) onder druk.

In deze Gebiedsvisie staan de volgende opgaven op het gebied van groen en recreatie genoemd:

- Groen en water vertonen in de gemeente weinig structuur. Van belang is dan ook hier meer structuur in aan te brengen;
- Hierbij speelt de versterking van Westeinderplassen en Bovenlanden als structuurdragers van het groen-blauwe raamwerk een belangrijke rol. Belangrijke opgave is het vinden van nieuwe economische dragers voor de instandhouding/verbeteren van de kwaliteit van de Bovenlanden (om bedrijfsverplaatsing mogelijk te maken). De versterking van recreatieve/toeristische mogelijkheden van de gebieden is hierbij een van de belangrijkste opties;
- Verbetering van de toegankelijkheid van het groen in Aalsmeer.
- Behoud van de parken van Aalsmeer;
- Versterking van de groenkwaliteit van de uitbreidingswijken en verbetering van de recreatieve ontsluiting;
- Realiseren van ontbrekende groene schakels en versterking van de lintstructuur.
- Verbetering van de kwaliteit van het toeristisch-recreatieve product, onder andere door: verbetering van de vaar-, fiets- en wandelroutes. Verbetering van de recreatie moet ook leiden tot een kwaliteitsverbetering van de woon- en leefomgeving.

Daarnaast is er behoefte aan een beleidskader voor de uitgifte van gemeentelijk openbaar groen.

Deze sectorale visie voor groen, natuur en openluchtrecreatie (kortweg 'Groenvisie') vormt het beleidskader voor de aanpak van deze opgaven. In dit plan zijn:

1. Voor de periode 2014-2024 de ambities vastgelegd ten aanzien van:
 - het behoud en de ontwikkeling van de groenstructuur in Aalsmeer, zowel in de bebouwde kom als in het buitengebied;
 - de versterking van de recreatieve waarden van het groen;
2. Voor de periode 2014-2017 een actieprogramma ontwikkeld.

De ontwikkeling van de natuurwaardekaart in 2012 is een eerste stap geweest in de ontwikkeling van sectoraal groenbeleid. De natuurwaardekaart is één van de documenten waarvan gebruik is gemaakt bij de ontwikkeling van deze visie.

Planstatus en gebruik

De Groenvisie is het beleidsplan waarmee Aalsmeer de koers voor beleid, inrichting en beheer van het groen en openluchtrecreatie in het totale grondgebied vastlegt. Het plan richt zich op het openbaar groen in het stedelijk gebied en op zowel het openbare als particuliere groen (agrarische gronden, gronden particuliere eigenaren) in het buitengebied. Onder groen wordt ook water begrepen.

1.) Trekheestercultuur.

Een sierteelt waarbij de struiken (o.a. seringen), in augustus, september uit de grond worden gestoken en per vlet naar de kwekerij worden vervoerd. Om de struiken het idee te geven dat het winter is worden ze voor een periode van vier weken onder riet gelegd of in een donkere hal geplaatst. Na deze periode is het blad van de struiken af en kunnen ze in de kassen worden gezet. Daar worden ze onder hoge temperatuur in bloei 'getrokken'.

De Groenvisie wordt vastgesteld door de raad en fungeert als richtinggevend kader bij alle ontwikkelingen en onderwerpen die met het groen van Aalsmeer te maken hebben.

Na vaststelling is de Groenvisie de groencomponent in het ruimtelijk beleid van Aalsmeer. Bij ruimtelijke afwegingen wordt onder andere de Groenvisie in de afwegingen betrokken. Zo zal de Groenvisie bij het realiseren van bijvoorbeeld extra woningbouw of maatschappelijke voorzieningen een belangrijk richtinggevend instrument zijn waarmee goed afgewogen keuzes kunnen worden gemaakt. De Groenvisie vormt de inhoudelijke input voor te ontwikkelen structuurvisies in het kader van de nieuwe Wet op de Ruimtelijke Ordening.

De Groenvisie kan worden gebruikt als informatiebron over status, waarde en functie van het groen binnen Aalsmeer. De Groenvisie wordt daarnaast gebruikt als kader bij:

- Renovaties en reconstructies van de openbare ruimte
- Functiewijziging van het openbaar groen, bijv. oorbeld de wijziging van groen naar water.
- Beheer van groen
- Uitgifte van openbaar groen
- Het realiseren van recreatievoorzieningen

1.2 Relatie met ander beleid en projecten

Deze Groenvisie is tot stand gekomen in een situatie waarin Aalsmeer op het niveau van bestemmingsplannen en projecten al vormgeeft wordt aan het behoud en versterking van het groen in Aalsmeer. Bij de totstandkoming van deze visie is dan ook gebruik gemaakt van het bestaand beleid en de al beschikbare beleidsinformatie. In het onderstaande is kort aangegeven om welk beleid en informatie het hier gaat.

Cultuurhistorie en landschap

Aalsmeer kent sinds 2011 de nota 'Ruimtelijke beoordeling bouwen in de Linten' waarin landschappelijke randvoorwaarden zijn opgenomen voor het opvullen van open gaten in de lintbebouwing. Dit beleid is gericht op het creëren van doorzichten naar het achterland. Daarnaast is in 2011 het rapport 'Gebroken landen, geheelde gronden', een cultuurhistorische analyse van Aalsmeer uitgebracht. Deze analyse wordt gebruikt bij de ontwikkeling van bestemmingsplannen en heeft geleid tot de aanwijzing van beschermde dorps- en landschapsgezichten en groene monumenten.

Specifiek voor het oostelijk deel van de Bovenlanden zijn de volgende rapporten van belang:

- Oostelijke Bovenlanden Aalsmeer Project Groenzone
- Groenzone Aalsmeer (APPM en H+N+S)
- Op het Scherp van de snede (landschap Noord-Holland en DS Landschapsarchitecten)

Natuurbeleid en informatie

Ten behoeve van de ontwikkeling van de Groene AS is door Arcadis het 'Uitvoeringsprogramma Groene As Aalsmeer' opgesteld. Daarnaast is in 2012 de Natuurwaardekaart ontwikkeld door Landschap Noord Holland, in opdracht van de gemeente. Deze natuurwaardekaart vormt evenals de cultuurhistorische analyse een belangrijke onderlegger voor deze visie.

Relatie met recreatiebeleid

Op basis van de Economische visie (juni 2008) worden diverse activiteiten uitgevoerd die beogen het toeristisch /recreatieve product van Aalsmeer te vergroten zoals: de ontwikkeling van een website, recreatieve/toeristische productontwikkeling, verbetering van bewegwijzering, aanleg recreatieve voorzieningen. Dit vormt input voor de ontwikkeling van de Groenvisie. De Groenvisie geeft richting aan de recreatieve ontsluiting van natuurgebieden en woongebieden. Deze visie gaat alleen in op openluchtrecreatie.

Relatie met het waterbeleid

In het waterplan Aalsmeer (d.d. juli 2008) zijn diverse maatregelen opgenomen die beogen de waterkwaliteit te versterken en de natuurwaarden van watergangen en bijbehorende oevers te vergroten. Dit vormt een belangrijke input voor de Groenvisie.

Relatie met lopende ruimtelijke projecten

Bij de ontwikkeling van de Groenvisie wordt waar mogelijk al input geleverd op een aantal lopende projecten. Daar waar de projecten ver gevorderd zijn, zullen de groene uitgangspunten worden overgenomen in de Groenvisie (eerdere besluitvorming wordt niet teruggedraaid). Te denken valt hierbij aan infrastructurele plannen, planontwikkeling rond de Uiterweg, de Groene AS en het project Groenzone.

Uitvoeringsagenda Gebiedsvisie

Aalsmeer ontwikkelt ter uitvoering van de Gebiedsvisie Aalsmeer een Nota Uitvoeringsparagraaf Gebiedsvisie 2020, waarin een integraal overzicht van alle uitgewerkte onderwerpen uit de gebiedsvisie wordt opgenomen. Deze Groenvisie biedt input voor deze uitvoeringsparagraaf.

1.3 Terugblik

In 2003 is de Kadernota Groenbeleid vastgesteld, dit was een uitvoeringsgericht beleidsdocument. In deze kadernota is het groenbeleid kort geëvalueerd en zijn bestaande uitgangspunten geactualiseerd en een aantal nieuwe toegevoegd. Kort samengevat zijn de uitgangspunten van het groenbeleid:

- Beter benutten van de mogelijkheden van natuurlijk groenbeheer;
- Beheeringrepen zijn gericht op het aanbrengen van verbeteringen in de onderhoudsstaat van diverse beplantingen;
- Verder terugdringen van het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen;
- Uitgifte van openbaar groen: alleen nog passief beleid omdat de grootste golf van aanvragen voorbij is;
- Als aanvulling op de uitgifte van snippergroen biedt Aalsmeer haar inwoners gelegenheid om gemeentelijk groen, dat niet tot de hoofdstructuur behoort, in onderhoud te nemen;
- Versterking samenwerking met partijen zoals waterschappen om ecologische hoofdstructuur te realiseren;
- Benutting stelling van Amsterdam voor recreatie, waterberging, cultuurhistorie en ecologie
- Ontwikkelen van een visie op de drie Aalsmeerse parken
- Kansen voor groen in nieuwe tracé N201 en oude tracé (Burgemeester Kasteleinweg) benutten.

Natuurlijk groenbeheer is ingezet door het extensiveren van onderhoud van natuurlijke beplantingen.

Op het gebied van o.a. berm- en graslandbeheer zijn er nog mogelijkheden voor ecologisch beheer.

De inzet van chemische bestrijdingsmiddelen voor de bestrijding van onkruid op verhardingen is geminimaliseerd door de inzet van de DOB methode (Duurzaam Onkruid Beheer op verhardingen). Het adoptief beheer is op meerdere situaties in de gemeente ingesteld. (o.a. een hof bij de Schweitzerstraat, boomspiegels in de Rozenstraat). Groen is een belangrijke drager voor de huidige en de nieuwe N201.

Verder is in 1998 de nota 'uitgifte openbaar groen' vastgesteld. In deze nota was aangegeven welke onderdelen van het gemeentelijk groen voor verkoop bestemd waren. Dit heeft geleid tot een aantal grondverkoop, met name in de jaren na de vaststelling van deze nota.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 van dit plan wordt de Aalsmeerse hoofdgroenstructuur getypeerd en op kaart aangegeven (zie kaart 1 voor de hoofdgroenstructuur). Daarnaast worden de verschillende kenmerken en betekenissen van de hoofdgroenstructuur nader beschreven en in kaartbeeld weergegeven.

In hoofdstuk 3 wordt een visie op het behoud en de ontwikkeling van het Aalsmeerse groen en recreatie gegeven. In de visie wordt achtereenvolgens ingegaan op: de koersen voor de toekomst, verbindingen en overgangen, het bebouwd gebied en het buitengebied.

In hoofdstuk 4 worden de rollen van partijen weergegeven en wordt aangegeven hoe de visie vertaald is naar een projectenprogramma op de korte termijn.

Tenslotte zijn de volgende bijlagen opgenomen in het plan:

Bijlage 1 voorwaarden gemeentelijke gronduitgifte

Bijlage 2 vormen van recreatief gebruik

Bijlage 3 relevant regionaal, provinciaal en rijksbeleid

Bijlage 4 lijst gebruikte afkortingen

Als aparte bijlage is het uitvoeringsprogramma van de Groenvisie uitgebracht.

Seringen op de Historische Tuin

2. De Aalsmeerse hoofdgroenstructuur

2.1 Status van het groen (kaart 1)

De statuskaart hoofdgroenstructuur vormt de kern van deze Groenvisie. De kaart met de hoofdgroenstructuur is de belangrijkste groene input voor ruimtelijke afwegingen in Aalsmeer.

Binnen de groenstructuur voor het bebouwd gebied is onderscheid gemaakt in drie statusniveau's. Bovenwijks groen en wijkgroen vormen de hoofdgroenstructuur. Overig groen is gelegen buiten de hoofdgroenstructuur.

Ontwikkelingen buiten de hoofdgroenstructuur vragen een andere afweging dan ontwikkelingen binnen de hoofdgroenstructuur. Zo zal bijvoorbeeld de verkoop van gemeentelijk groen in het bebouwd gebied aan particulieren (ten behoeve van vergroting tuin) alleen, onder voorwaarden, plaatsvinden buiten de hoofdgroenstructuur. De voorwaarden voor de gemeentelijke gronduitgifte zijn opgenomen in bijlage 1 van deze visie.

In de onderstaande tabel is toegelicht op basis van welke criteria gebieden onderdeel zijn van de hoofdgroenstructuur van Aalsmeer. Daarbij is onderscheid gemaakt in bebouwd gebied en buitengebied.

Toepassing

De statustoekenning weergegeven in de statuskaart van de hoofd groenstructuur biedt bestuur en ambtelijke organisatie een goed instrument om de groenambitie vorm te geven. Bij ruimtelijke ontwikkelingen vormt het een belangrijk toetsingskader voor groen en landschap als onderdeel van een totale ruimtelijke afweging. De statuskaart is geen statisch en uitsluitend conserverend instrument maar geeft een helder afwegingskader bij het maken van keuzes in de onbebouwde ruimte van Aalsmeer. Door vaststelling van de Groenvisie geeft Aalsmeer duidelijk aan waar in ruimtelijk opzicht de prioriteit ligt op het gebied van groen. De vaststelling van de hoofdgroenstructuur houdt niet in dat binnen de hoofdgroenstructuur geen andere ontwikkelingen meer mogelijk zijn. De Groenvisie biedt de raad een deelvise op basis waarvan de raad integrale ruimtelijke afwegingen kan maken.

Groenvisie Aalsmeer

1. Status van het groen 10-06-2014

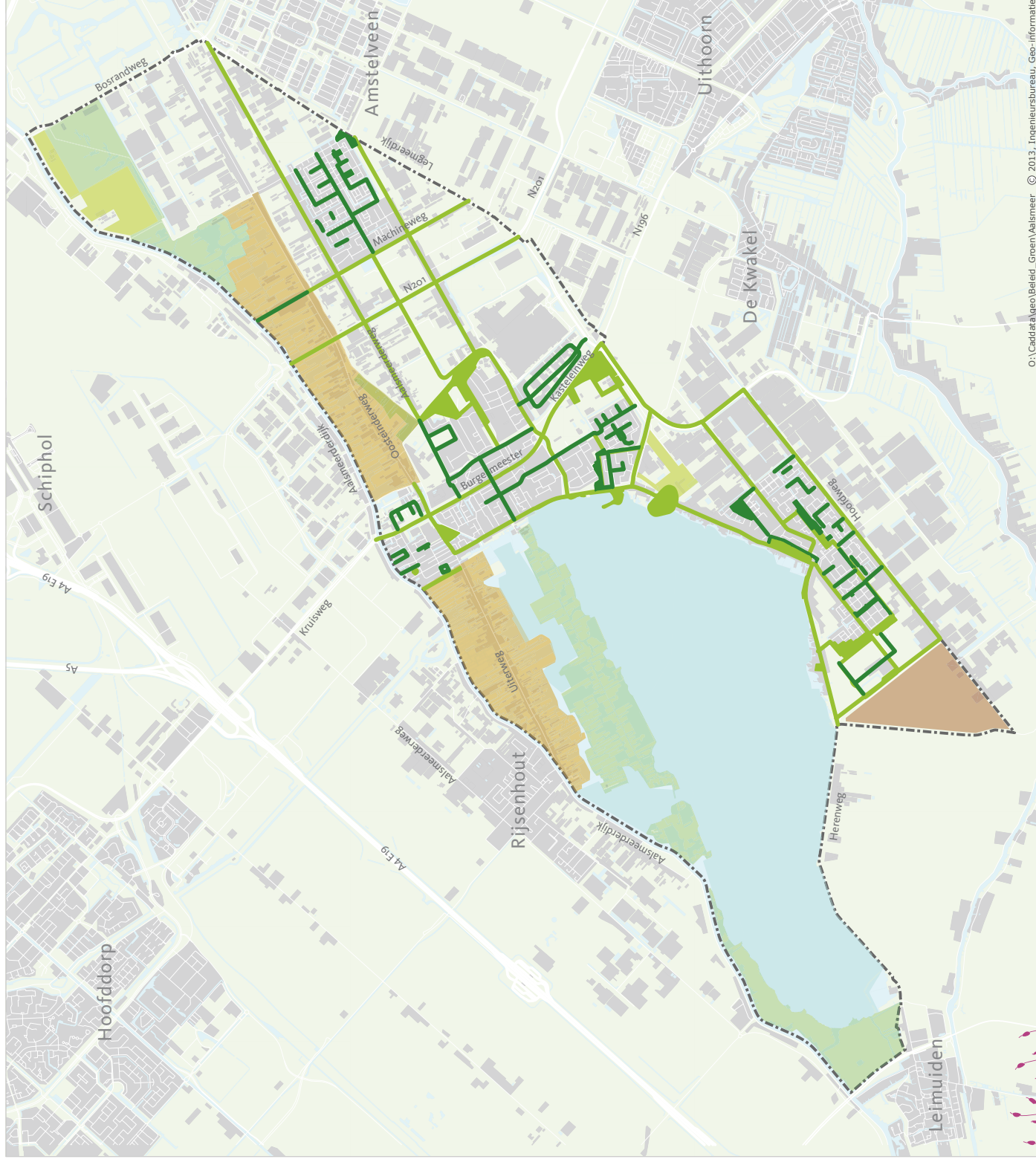
Bebouwd gebied

- bovenwijks groen
- wijkgroen

Buitengebied

- kerngebied water
- kerngebied natuur
- weidegebied
- bovenland, halfopen landschap
- akkerbouw gebied

----- gemeentegrens

O:\Cadd\data\geo\Beleid_Groen\Aalsmeer © 2013, Ingenieursbureau, Geo-Informatie

250 1000 m

Status hoofdgroenstructuur	
Bebouwd gebied ²	
Status	Criteria
Bovenwijks groen	Onderdelen van de groenstructuur die een hoofdrol spelen in de structuur van het bebouwd gebied en beeldbepalend zijn voor Aalsmeer. Bovenwijks groen heeft een functie voor de gehele gemeente en soms zelfs daar buiten. Tot het Bovenwijkse groen behoren onder andere het Seringenpark en het Hornmeerpark.
Wijkgroen	Onderdelen van de groenstructuur die beeldbepalend zijn voor het groene karakter van de wijken. Het wijkgroen is van belang voor de leefkwaliteit van de Aalsmeerse wijken. Belangrijk verschil met het bovenwijks groen is dat het wijkgroen meer integraal onderdeel uitmaakt van de afzonderlijke wijken.
Overig groen	Het overige groen valt buiten de hoofdgroenstructuur. Veel straatbeplantingen en kleinere plantsoenen en groenstroken vallen onder deze categorie. Deze gronden kunnen eventueel door particulieren aangekocht worden, indien voldaan is aan de voorwaarden voor uitgifte van gemeentelijk groen (zoals in bijlage 1 aangegeven).
Landelijk gebied	
Status	Criteria
Kerngebied water	De Westeinderplassen behoren vanwege het beeldbepalende, open karakter en de hoge ecologische waarden tot de hoofdgroenstructuur.
Kerngebied natuur	Tot dit kerngebied behoren de gebieden met de hoogste natuurwaarden in Aalsmeer. Hiertoe behoren het Schinkelbos en de gebieden die in paragraaf 2.2.4 als kerngebied moeras en Elsebroekbos zijn getypeerd. De gebieden hebben uiteenlopende beheersvormen: van intensief natuurbeheer (Natuurmonument Oosteinderpoel) tot economisch beheerde gronden (zoals de rietlanden en gronden met trekheestercultuur). Ook een deel van de recreatie-eilanden valt in dit gebied.
Bovenland, half open landschap	De Bovenlanden gelegen rond de Uiterweg en de Oosteinderweg zijn te karakteriseren als een half open landschap. Het gebied wordt gekenmerkt door een sterke afwisseling tussen natuurgebieden (moeras, bosschages), recreatieterreintjes, agrarische functies (trekheestercultuur en kassen), jachthavens, woonarken en bebouwing met vakantiewoningen en bedrijfjes.
Weidegebied	In Aalsmeer zijn zeer beperkt weidegronden aanwezig. Het weidegebied ten zuidwesten van het Schinkelbos behoort tot de hoofdgroenstructuur vanwege het open karakter van het gebied.
Akkerbouwgrond	Ook akkerbouwgronden zijn zeer beperkt aanwezig. De akkerbouwgrond ten zuiden van Kudelstaart behoort tot de hoofdgroenstructuur vanwege het open karakter.
Overig landschapsgroen	Het overig landschapsgroen valt buiten de hoofdgroenstructuur. De betekenis van het overige groen op de kwaliteit van het buitengebied is gering.

2.)

Hiermee wordt niet bedoeld op een juridisch/planologische status, maar op een landschapspelijke karakterisering. Aalsmeer kent geen scherp onderscheid in bebouwd gebied en landelijk gebied.

2.2 Beschrijving hoofdgroenstructuur

In de voorgaande paragraaf is de status van de Aalsmeerse groenstructuur toegelicht. In dit hoofdstuk wordt de hoofdgroenstructuur in kwalitatief opzicht belicht. Voor het maken van keuzes bij inrichting, beheer en bij het toetsen van ruimtelijke ontwikkelingen aan de Aalsmeerse groenambitie is deze inhoudelijke analyse van de hoofdgroenstructuur onontbeerlijk. Om de bruikbaarheid te waarborgen is gekozen voor een uitwerking op hoofdlijnen.

2.2.1 Landschappelijk/cultuurhistorische betekenis (kaart 2)

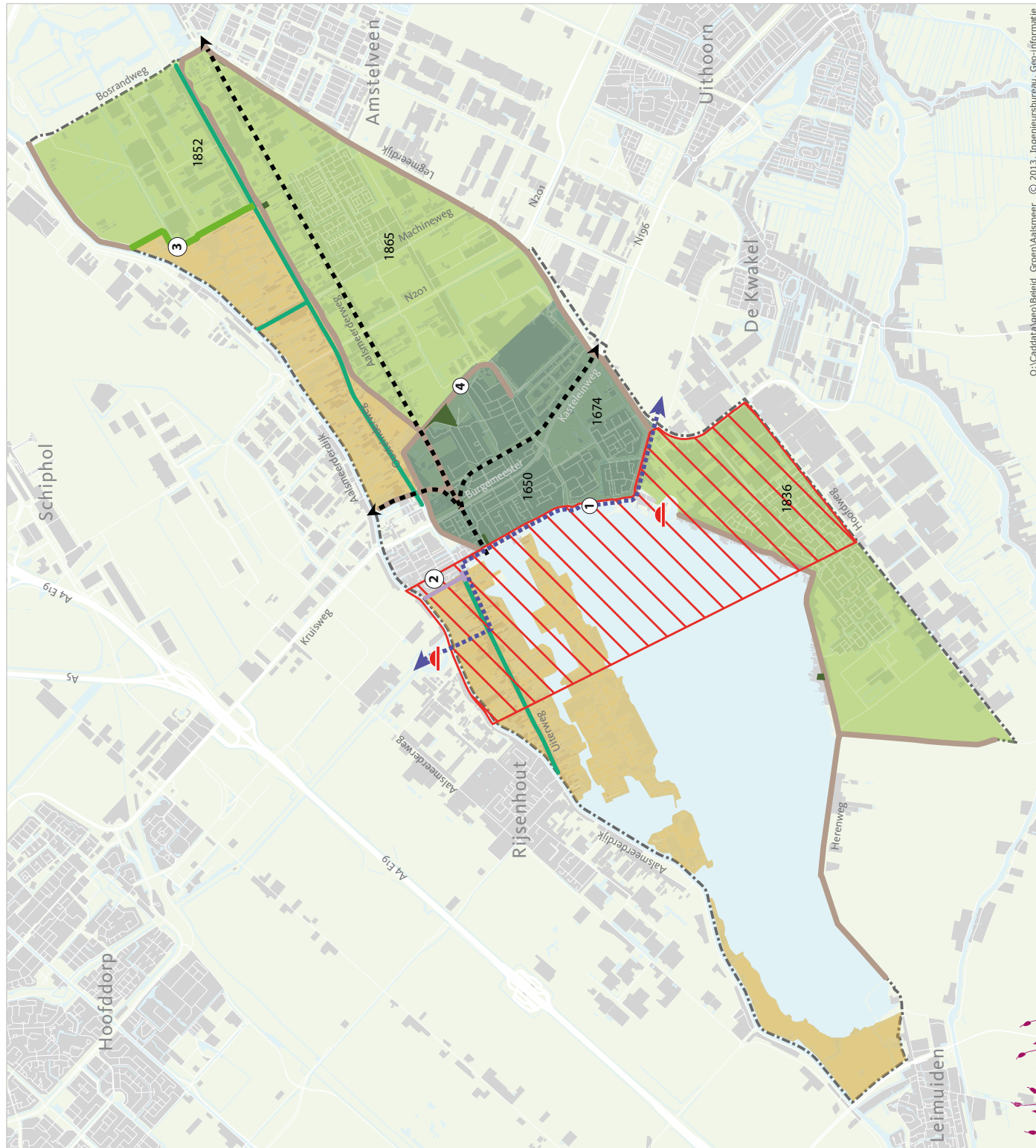
De cultuurhistorische elementen binnen de gemeente Aalsmeer bepalen in belangrijke mate de identiteit van de gemeente. Voor de ecologische en recreatieve betekenis van de hoofdgroenstructuur zijn deze cultuurhistorische elementen van cruciaal belang. Het behouden en versterken van deze elementen zijn voor Aalsmeer een belangrijk uitgangspunt, zowel voor de ruimtelijke kwaliteit, als voor de recreatieve en ecologische betekenis.

Landschappelijk/cultuurhistorische elementen	
Typering	Omschrijving
Oude droogmakerij/kleinschalige verkaveling	Voor 1700 drooggemaakte polders die het voor deze periode karakteristiek kleinschalige verkavelingspatroon bezitten. Het gaat hierbij om de Stommeerpolder en de Hornmeerpolder
Jonge droogmakerij/ relatief grootschalige verkaveling	Na 1800 drooggemaakte polders die een relatief grootschalige verkaveling kennen, zoals de Legmeerpolder en de Schinkelpolder.
Bovenlanden	De gebieden rond de Uiterweg, de eilanden in de Westeinderplassen en de veengebieden rond de Oosteinderweg, behoren tot de cultuurhistorisch waardevolle Bovenlanden. Vanaf circa 1000 na chr. is het veengebied van Aalsmeer ontgonnen. De gronden zijn eerst voor akkerbouw en daarna als weiland gebruikt. De veenweidegebieden werden vervolgens al vroeg als veenkwekerijlanden ingezet. Aanvankelijk voor boomkwekerijen en aardbeienteelt, vanaf de tweede helft van de 19e eeuw ook steeds meer voor de bloementeel. Vanaf de 14e eeuw zijn de veengebieden grotendeels benut voor turfwinning. Legakkers en petgaten in de Bovenlanden laten de historie van de turfwinning zien.
Structuurbepalend landschapselement	De overgangen van de bovenlanden naar de droogmakerijen zijn van dominante invloed op het Aalsmeerse landschap. Deze gebieden behoren daarom ook tot de hoofdgroenstructuur. Ook de andere dijken in Aalsmeer vormen dragers van het landschap. Verder is een aantal laanbeplantingen structuurbepalend voor Aalsmeer, onder andere langs historische wegen zoals de Legmeerdijk en de Hornweg. Langs het ontginningslint Oosteinderweg en de Uiterweg is daarentegen de openheid van de bermen beeldbepalend.
Stelling van Amsterdam	De Stelling van Amsterdam is een uit de periode 1880-1920 daterende verdedigingsgordel rondom de stad Amsterdam, bestaande uit 42 forten, vele dijken, inlaatsluizen, inundatievelden. De kernkwaliteiten van de Stelling van Amsterdam worden gevormd door het samenhangende systeem: 1. van forten, dijken, kanalen en inundatiekommen; 2. een groene en relatief “stille” ring rond Amsterdam; 3. relatief grote openheid. Het fort Kudelstaart (Rijksmonument) maakt samen met de vuurlijn (Bachlaan) onderdeel uit van de Stelling van Amsterdam (Unesco Werelderfgoed). De groene identiteit van dit gebied wordt als waardevol ervaren.
Historische tuin	Langs de Uiterweg waren vele kwekerijen gehuisvest, waarvan het patroon van langgerekte kavels met het hoofdgebouw aan de smalle straat nog duidelijk herkenbaar is. Aan het begin van de Uiterweg staan een aantal boerderijen die samen een markant begin van dit lint vormen. Achter een van deze boerderijen (nr 32) ligt sinds 1978 de Historische Tuin, opgericht door de Stichting Oud Aalsmeer. In 1982 werd de Historische Tuin opengesteld voor publiek. De tuin laat verschillende facetten uit de Aalsmeerse tuinbouwhistorie zien. De “Historische tuin” is samen met de kop van de Uiterweg, aangewezen als ‘Gemeentelijk beschermd dorpsgezicht’.

Groenvisie Aalsmeer

2 Landschappelijk/ Cultuurhistorische betekenis 10-06-2014

- groene monumenten
- Stelling van Amsterdam
- fort Stelling van Amsterdam
- hoofdverdedigingslijn
- historische tuin
- beschermd landschapsgezicht
- groene bermen
- spoorlijn tracé
- structuurbepalend landschapselement
- Droogmakerijen**
 - jonge droogmakerij, grootschalige verkaveling
 - oude droogmakerij, kleinschalige verkaveling
- Bovenland**
 - bovenlanden
- Bakens**
 - 1 watertoren
 - 2 korenmol De Leeuw
 - 3 molen de Zwarte Ruit
 - 4 Stommeermolen
- gemeentegrens

O:\Caddata\Geo\Beleid_GroenAalsmeer © 2013, Ingenieursbureau, Geo-informatie

Landschappelijk/cultuurhistorische elementen	
Typering	Omschrijving
Groene Monumenten	De gemeente Aalsmeer kent vijf groene monumenten t.w. · Het begraafplaatsje Calslagen, gelegen aan de Herenweg (Rijksmonument). · Het Boomkwekerskerkhof, gelegen aan de Stommeerweg (gemeentelijk monument) · Het begraafplaatsje van de Oud Katholieke kerk, gelegen aan de Oosteinderweg (gemeentelijk monument) · Het Seringenpark, gelegen tussen de Ophelialaan en de Molenvliet (gemeentelijk monument).
Beschermd landschapsgezicht	De Mr. Jac. Takkade is aangewezen als "gemeentelijk beschermd landschapsgezicht", de grens van Bovenland- Benedenland tussen het bovenland van Oosteinde en de Schinkelpolder. Dit omvat verder de molen Zwarte Ruiter (Rijksmonument), de vroegere vijzelmolen (gemeentelijk monument), de uitzichten op het bovenland en benedenland, en een deel van het bovenland. Het is een historisch karakteristiek stuk en tevens een voor Aalsmeer unieke plek, daar de Schinkelpolder de enige belangrijke en langdurige bemalen veenpolder was. Met het benedenland en de vijzelmolen zijn ook de volgende fasen van de turfwinning (zij het indirect) en de droogmaking vertegenwoordigd. Ook het karakteristieke natuurzwembad 'Het Oosterbad' is in het beschermde gebied opgenomen. Met name het informele tracé van de weg en de groene randen dragen bij aan de identiteit van deze weg.
Groene bermen	De lintwegen Uiterweg, Oosteinderweg en Pontweg maken onderdeel uit van de cultuurhistorische hoofdstructuur van de gemeente Aalsmeer. De lintwegen bepalen voor een belangrijk deel de ruimtelijke structuur van de gemeente. Met name voor de oude linten is het behoud van het profiel, inclusief de nog aanwezige wegsloten, van belang.
Spoortracé	Een belangrijke infrastructurele verandering was de komst van de Haarlemmermeerspoorlijnen vanaf 1912. Op het kopstation Aalsmeer kwamen toentertijd drie spoorlijnen samen; de lijn Haarlem-Aalsmeer, de lijn Bovenkerk-Aalsmeer en de lijn Uithoorn-Aalsmeer. Behalve het station Aalsmeer (geopend 1912) bevonden zich in de gemeente Aalsmeer nog twee halteplaatsen, namelijk de halteplaats Oosteinde op de lijn Bovenkerk-Aalsmeer (Aalsmeerderweg 384) en de halteplaats aan de Legmeerdijk op de lijn Uithoorn-Aalsmeer (Legmeerdijk 379). De spoorlijnen zijn in fasen buiten gebruik gesteld. De tracés van de oude spoorlijnen en –dijken zijn nog zichtbaar in het landschap en dragen (samen met de stations) bij aan het cultuurhistorische karakter.
Bakens	Dit zijn kenmerkende oriëntatiepunten voor Aalsmeer. Tot deze bakens met landschappelijke betekenis behoren naast de kerktorens ook de watertoren, de korenmolen de Leeuw, molen de Zwarte Ruiter, de Stommeermolen.

2.2.2 Functionele betekenis en recreatieve routes (kaart 3)

Op kaart 3 is aangegeven wat de hoofdfuncties zijn van de verschillende delen van de hoofdgroenstructuur. Evenals de karakteristiekomschrijving geeft de kaart geen indeling naar belangrijkheid.

Karakteristiek hoofdgroenstructuur: toelichting op kaart 3	
Bebouwd gebied	
Karakteristiek	Omschrijving
Park van bovenwijkse betekenis	Een aantal parken in Aalsmeer heeft een bijzonder karakter en uitstraling waardoor ze zowel van (recreatieve) betekenis zijn voor de bewoners van Aalsmeer als voor bezoekers van Aalsmeer. Het gaat hierbij om de het Hornmeerpark, het Seringenpark, Stokkeland, het Boomkwekerskerkhof en het park bij Kudelstaart.
wijkpark	De wijkparken hebben een belangrijke recreatieve betekenis voor de omwonenden in de betreffende wijk.
sportcomplex	Het sportpark Hornmeer behoort vanwege het groene karakter tot de hoofdgroenstructuur.
begraafplaats	Een viertal begraafplaatsen behoort tot de hoofdgroenstructuur, wegens de hier aanwezige beplanting en/of cultuurhistorische waarde. Het gaat hierbij om de Boomkwekerskerkhof, de begraafplaats bij de Oud katholieke kerk Oosteinde, de begraafplaats bij de katholieke kerk Kudelstaart en het Seringenpark.
Landelijk gebied	
Karakteristiek	Omschrijving
Recreatieve vaarverbinding	De ringvaart is als noordelijke grens van Aalsmeer tevens een aantrekkelijke vaarroute en onderdeel van de staande mastroute. Op de kaart zijn eveneens de belangrijkste vaarverbindingen tussen de ringvaart en Aalsmeer en naar de Westeinderplas weergegeven. Van historisch/recreatieve waarde zijn onder andere de Westeinderdijksloot, de Aardbeiensloot en de Brandewijnsloot.
Recreatieve fietsroute	Aalsmeer maakt onderdeel uit van het regionale knooppunten bewegwijzering. Op de kaart zijn de betreffende 7 knooppunten weergegeven.
Recreatieve wandelroute	Weergegeven zijn de volgende wandelroutes: het Pelgrimspad, het Vuurlijnpad en het Landscheidingspad.
Recreatiegebied/recreatiegroen	Op de kaart zijn de openbare recreatievoorzieningen en het openbare recreatiegroen weergegeven, te weten: Loswal Kudelstaart, het Surfeiland, starteiland en het Schinkelbos.
Sport complex	Sportcomplexen gelegen in het buitengebied zijn het sportpark Calslagen en het Oosterbad.
Weidegebied	De open polder ten westen van het Schinkelbos is in gebruik als weidegebied.
Akkerbouwgebied	De entree naar het Groene Hart is in gebruik als akkerbouwgebied.

3 Functionele betekenissen en recreatieve routes 10-06-2014

	park van bovenwijkse betekenissen
	wijkpark
	sportcomplex
	begraafplaats

recreatieve vaarverbinding sloepen en kleine boten	recreatieve vaarverbinding grotere boten
sportcomplex	
weidegebied	
akkerbouwgebied	

- Kleine Poelakker
- Ravestein akker
- Starteiland
- schuilhavens

- officiële openbare zwemgelegenheden
- snelvaarbaan Westeinder
- Stelling van Amsterdam, hoofdverdedigingslijn
- Pelgrimspad (LAW 7-1)
- Landscheidingspad (Glas & Land)
- Vuurlijnpad (Glas & Land)
- fietsroute
- fietsroute knooppuntnummer
- pont
- gemeentegrens

2.2.3 Laanbomenstructuur (kaart 4)

Laanbomen vormen een belangrijk onderdeel van de hoofdgroenstructuur. De lanen bepalen voor een groot deel het stadsbeeld en benadrukken de stedelijke structuur.

De wegenstructuur in combinatie met de aanwezige straat- en laanbomen beplantingen in Aalsmeer is onder te verdelen in woonstraten en buurtwegen, wijkontsluitingswegen, stadshoofdwegen en lanen in het buitengebied.

Laanbomenstructuur: toelichting op kaart 4	
Laan langs historische weg	Laanbeplantingen gelegen langs de oorspronkelijke ontginningswegen. Deze lanen vormen beeldbepalende onderdelen van de hoofdgroenstructuur die tevens de ontginningsstructuur van Aalsmeer accentueren. Belangrijke laanbeplantingen zijn onder andere te vinden langs de Legmeerdijk, de Hornweg, de Stommeerweg, Zwarteweg en Van Cleeffkade.
Groenzone langs hoofdweg	Bomenstructuur langs de hoofdwegen zijn eveneens beeldbepalende onderdelen van de hoofdgroenstructuur. Deze laanbeplanting is op dit moment nog niet aanwezig in Aalsmeer, maar zal bij de herontwikkeling van de Burgemeester Kasteleinweg (Oude N201) worden vormgegeven. Ook de nieuwe N201 zal een groene inpassing krijgen.
Bomenrij langs wijkontsluitingsweg	Bomen en laanbeplanting die langs wegen staan en die de wijken ontsluiten. Deze categorie valt grotendeels binnen de hoofdgroenstructuur.
Bomen in woonstraten en buurtwegen	Veelal relatief kleine straatbomen deels gelegen in de hoofdgroenstructuur en deels er buiten.

2.2.4 Ecologische structuur (kaart 5)

Van ecologisch hoge waarde zijn is een aantal kerngebieden: de Westeinderplas en de verschillende biotopen in de Bovenlanden, variërend van gemaaid rietland, trekheestercultuur tot moeras en Elsebroekbos. Ook de Aalsmeerse parken zijn in ecologisch opzicht van groot belang.

Ecologische structuur	
typering	Omschrijving
Kerngebied bos	De Schinkelpolder vormt een belangrijke kerngebied voor de ecologische structuur van Aalsmeer van waaruit planten- en diersoorten zich verder kunnen verspreiden
Kerngebied water	De Westeinderplassen, onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur, behoren tot dit natuurstype. De Westeinderplassen worden gekenmerkt door helder water. Bijzondere vissoorten die in het water voorkomen zijn de meerval, de houting en de kleine modderkruiper. Het water en de oevers zijn van belang voor verschillende vleermuissoorten die hier foerageren zoals de meervleermuis. Dit gebied is ook voor de ringslang van belang.
Kerngebied moeras en elsebroekbos	Tot dit natuurstype behoren de volgende gebieden: - de rietlanden aan de zuidkant van de Westeinderplas: Ruigenhoek en Wildernis (onderdeel EHS, enige restgebied van veenweideontginning); - de moerasbosjes en rietlanden ten zuiden van de kleine Poel (een deel valt onder de EHS); - de Oosteinder poel (beschermde Natuurmonument Conform natuurbeschermingswet, tevens onderdeel van de EHS). - Het Molmpoeltje Deze gebieden vormen samen met de aangrenzende oeverlanden, rietlanden, moerasjes en waterlopen een belangrijk kerngebied voor de meer watergebonden planten- en diersoorten (zie voor een inventarisatie van de voorkomende diersoorten de Natuurwaardenkaart Gemeente Aalsmeer).
Regionale ecologische verbindingszone	Als ecologische verbindingszone (EVZ) zijn op de kaart die zones aangegeven die ook in de provinciale structuurvisie als zodanig zijn aangegeven. Het gaat hierbij om: · De ringvaart; · De Landscheidingskade en de Vuurlijn (check kaart EHS)
Te ontwikkelen verbindingszones	Hiertoe behoort het de provinciale ecologische- en recreatieve verbindingszone de Groene AS, welke loopt tussen het Schinkelbos, Oosteinderpoel langs de Bovenlanden richting de ringvaart en de Groen AS door de Bovenlanden.
Parken	Parken nemen binnen de ecologische structuur een belangrijke plaats in als kerngebied van waaruit soorten zich verder kunnen verspreiden. In het Seringenpark zijn typische parkvogels zoals de zanglijster, merel, vink en spotvogel aangetroffen. In het Hornmeerpark komen sperwer en nachtegaal voor.

Wethouder Jop Kluis: Samenwerken is de sleutel tot succes!

'Aalsmeer heeft veel ambitie en mogelijkheden in groen en recreatie. Alleen door met alle partijen samen te werken is het maximale te bereiken en kunnen we de prachtige natuur in Aalsmeer op een goede manier behouden en daarnaast ook toegankelijk maken voor zowel inwoners als bezoekers.'

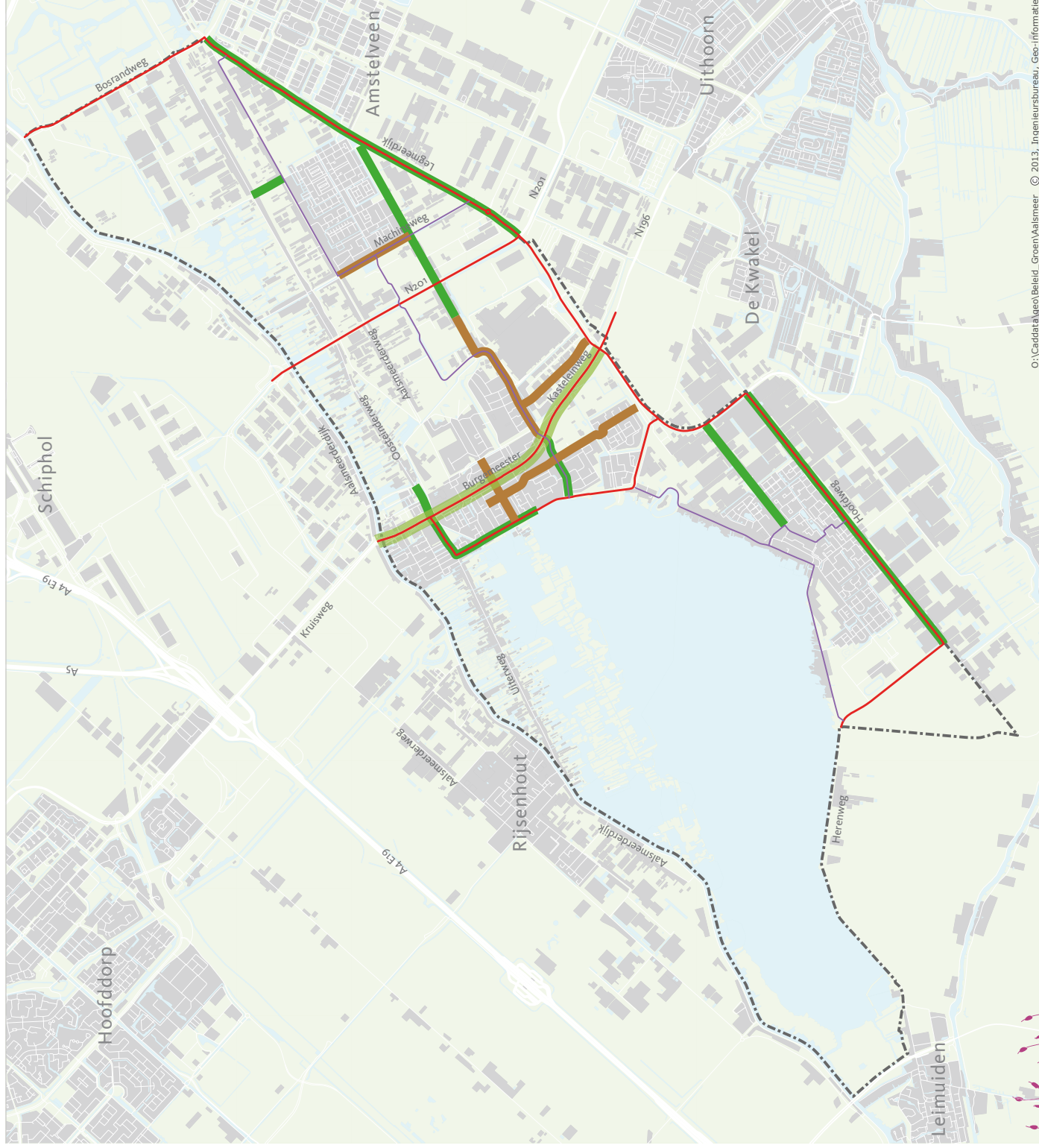
Groenvisie Aalsmeer

4 Laanbomenstructuur 10-06-2013

- groenzone langs hoofdontsluitingsweg
- laanbeplanting langs historische weg
(vooral oude dijkwegen)
- bomen langs wijkontsluitingsweg

Wegen

- hoofdweg
- wijkontsluitingsweg
- gemeentegrens

O:\Caddata\Geo\Beleid_Groen\Aalsmeer © 2013, Ingenieursbureau, Geo-informatie

Groenvisie Aalsmeer

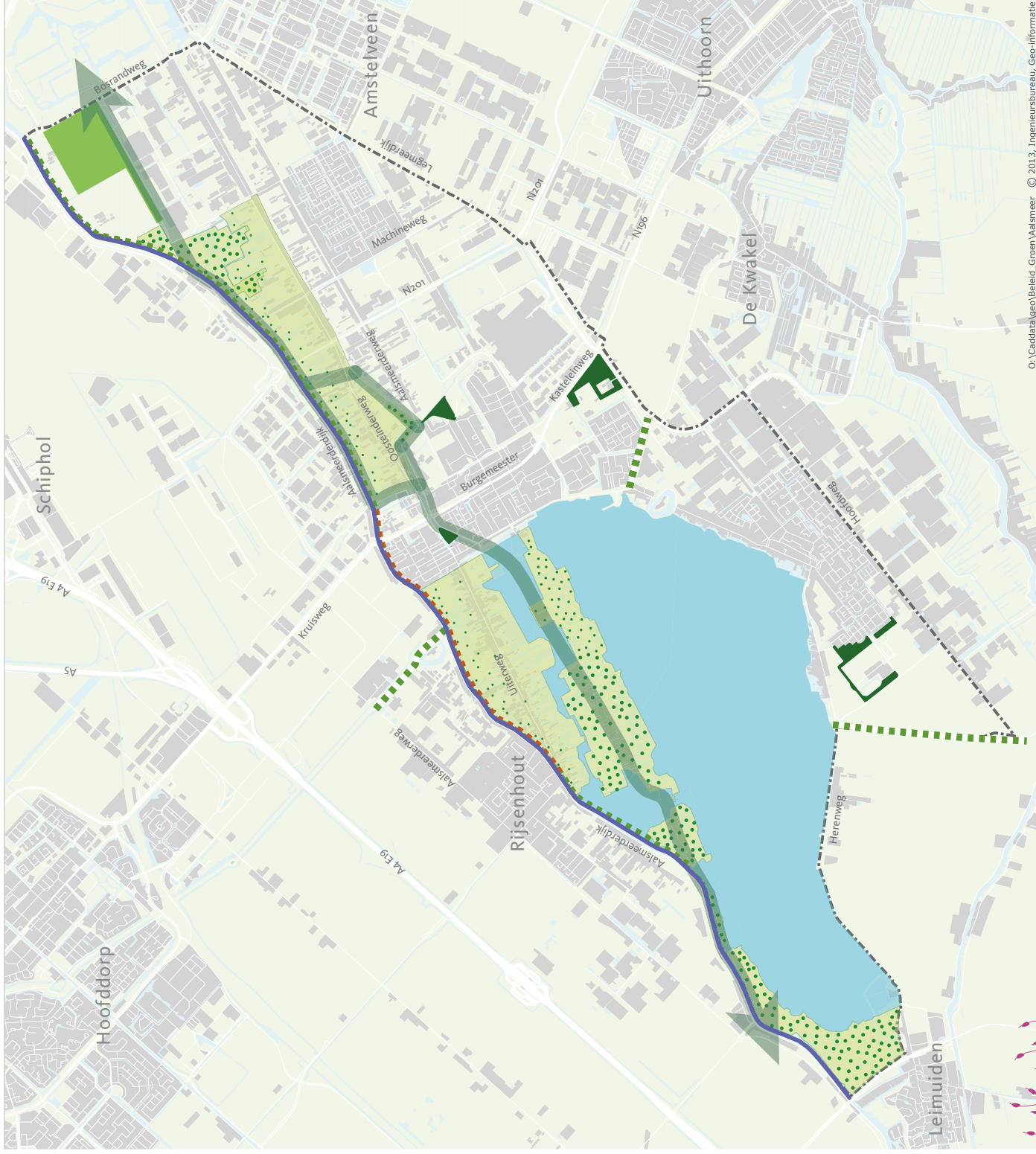
5 Ecologische structuur 10-06-2014

Gebieden

- kerngebied bos
- kerngebied moeras en elzebroekbos
- kerngebied water
- parken

Verbindingszones

- Groene As
- ecologische verbindingzône
- ecologische verbindingzône:
landschapslint
- doorgaande waterverbinding
- gemeentegrens

250 1000 m

O:\Caddata\Geo\Beleid_Groen Aalsmeer © 2013, Ingenieursbureau, Geo-informatie

3. Visie en ambitie 2013 - 2025

In dit hoofdstuk komen achtereenvolgens aan bod:

3.1 Koersen voor de toekomst

Hier worden, na een korte schets van historie en potenties van Aalsmeer, de hoofddoelen van de visie beschreven.

3.2 Verbindingen en overgangen

In deze paragraaf wordt een aantal landschappelijke uitgangspunten geformuleerd voor het gehele grondgebied van Aalsmeer: zowel het bebouwde gebied als het buitengebied.

3.3 Bebouwd gebied

In deze paragraaf wordt ingegaan op de doelen voor de verschillende typen woongebieden: het oude dorpscentrum, de klassieke uitbreidingen, de moderne uitbreidingen en de bebouwingslinten.

3.4 Buitengebied

In deze paragraaf worden vier gebieden van belang voor natuur en recreatie behandeld: de Westeinderplassen, de eilanden, de Bovenlanden rond de Uiterweg en de Bovenlanden rond de Oosteinderweg.

3.1 Koersen voor de toekomst

Historische ontwikkeling

Vanaf circa 1000 na chr. is het veengebied van Aalsmeer ontgonnen. De gronden zijn eerst voor akkerbouw en daarna als weiland gebruikt. De veenweidegebieden werden vervolgens al vroeg als veenkwekerijlanden ingezet. Aanvankelijk voor boomkwekerijen en aardbeienteelt, vanaf de tweede helft van de 19 de eeuw ook steeds meer voor de bloementeelt. Vanaf de 14-de eeuw zijn de veengebieden grotendeels benut voor turfwinning. Grote delen van Aalsmeer veranderden door de turfwinning en de afslag vanuit de Haarlemmermeer in een plassengebied. Vervolgens vonden vanaf 1650 de droogleggingen van de verschillende waterplassen plaats. De Westeinderplas bleef drooglegging bespaard. Het gemeentebestuur besliste in 1921 de plas voor de watersport te willen behouden.

Deze wisselingen in grondgebruik zijn goed af te lezen aan het landschap. De oude ontginningslinten zijn grotendeels intact. De verschillende verkavelingsstructuren maken duidelijk of er sprake is van veengebieden, oude of jonge droogmakerijen. Legakkers en petgaten in de Bovenlanden laten de historie van de turfwinning zien.

Potenties Aalsmeer

De Westeinderplassen hebben behalve recreatieve waarden ook veel natuurwaarden. Het karakter van de eilandenstructuur en de combinatie van natuur, recreatie, tuinbouw (trekheestercultuur) in de Bovenlanden is uniek voor Nederland. Van belang is dat deze bijzondere kwaliteiten breder bekend worden gemaakt.

De toegankelijkheid van de natuurgebieden in Aalsmeer is heel beperkt. Daarnaast staan de kwaliteiten van de Bovenlanden onder druk door de teruggang van de trekheestercultuur en een toenemende bebouwing en functiewijziging. De ligging van Aalsmeer in een stedelijke agglomeratie biedt echter veel kansen om natuur en landschap te behouden en verder te ontwikkelen en te benutten voor recreatie.

Aalsmeer heeft de grootste bloemenveiling ter wereld binnen haar grenzen. Iets om trots op te zijn. Deze bloemen-achtergrond is echter nauwelijks zichtbaar in de gemeente. Het veilinggebied is zuiver functioneel ingericht en speelt slechts een beperkte rol in de beleving van bloemen.

Zoals in de Gebiedsvisie is aangegeven vertonen groen en water in de gemeente weinig samenhang. Hier liggen kansen voor het creëren van een duidelijke hoofdgroenstructuur en het verkrijgen van meer groene kwaliteit op wijkniveau. Een groenere uitstraling zal Aalsmeer kansen bieden aantrekkelijker te worden voor bewoners, bedrijven en recreanten.

Koersen voor de toekomst

Aalsmeer wil in de eerste plaats haar groene en recreatieve waarden behouden en ontwikkelen voor haar eigen inwoners. Aalsmeer kan echter ook een belangrijke rol voor de regio vervullen. Aalsmeer bevindt zich op een schakel tussen twee recreatiegebieden: enerzijds de groene scheg van Amsterdamse Bos en anderzijds vormt Aalsmeer de entree naar het Groene Hart. Aalsmeer benut beide potenties en wil ook in de toekomst nog meer gebruik maken van deze recreatieve mogelijkheden. Aalsmeer kan in de eerste plaats een belangrijke rol spelen in het opvangen van de recreatieve druk vanuit de stedelijke gebieden (zoals Haarlemmermeer, Amsterdam en Amstelveen). Daarnaast kan Aalsmeer zich ook ontwikkelen tot een toegangspoort naar het Groene Hart en de Hollandse meren.

De groene kwaliteiten van een gebied hebben niet alleen waarden voor zichzelf of belevingswaarde voor de mens, maar hebben ook een belangrijke economische waarde. Denk hierbij aan de omzet en werkgelegenheid in sectoren als de landbouw, toerisme en recreatie. Het landschap zorgt er ook voor dat de waarde binnen andere sectoren wordt verhoogd. Zo heeft de nabijheid van natuur een positieve invloed op de grondprijzen in stedelijke agglomeraties. Ook speelt het landschap een belangrijke rol voor het vestigingsklimaat, doordat het de leefbaarheid en leefomgeving van medewerkers bevordert. Niet onbelangrijk is ten slotte te vermelden dat ook op het gebied van gezondheid grote winst te behalen valt: zo blijkt uit onderzoek dat 10% meer groen in de directe woonomgeving zorgt voor eenzelfde afname van gezondheidsklachten.

Gelet op het belang van groen voor deze verschillende functies kiest Aalsmeer voor de volgende **hoofdkoers**:

De Aalsmeerse leefkwaliteit wordt versterkt door waardevol groen te behouden en de functionaliteit van het groen te versterken. Dit leidt ertoe dat Aalsmeer door bewoners en bezoekers als een waterrijke en groene, bloemrijke gemeente wordt ervaren.

Om deze functionaliteit te versterken staan **twee doelen** centraal :

1. het verbeteren van de ruimtelijke structuur door groene-blauwe samenhang aan te brengen en verbindingen te leggen;
2. het verbeteren van de toegankelijkheid en beleefbaarheid van het groen en water voor omwonenden en recreanten;

Wim van Vliet en Berry Nijmeijer van Groei en Bloei:

‘Wij gaan, samen met al onze leden, voor een kleurig en fleurig Aalsmeer! Om dit te realiseren wil Groei en Bloei graag een adviserende rol blijven vervullen naar gemeente en bedrijven.’

Uitgangspunten gebiedsbeoordeling en -ontwikkeling

Om deze doelen te bereiken zijn de groene gebieden in Aalsmeer beoordeeld op de volgende waarden en potenties: a) landschappelijk en cultuurhistorisch; b) natuurwaarden en c) toegankelijkheid en gebruikswaarde van het groen. Hierna worden deze waarden kort toegelicht en de hierbij behorende doelen benoemd.

1. Behoud en versterking landschappelijke en cultuurhistorische waarden

De historie van Aalsmeer is deels afleesbaar aan het landschap. Denk hierbij aan de overgangen tussen bovenland en droogmakerijen, de oude ontginningslinten en de trekheestercultuur. Aalsmeer vindt het van belang dat deze waarden behouden worden en waar mogelijk ook worden versterkt. Een versterking van de landschappelijke kwaliteiten van Aalsmeer zal tot een hogere ruimtelijke kwaliteit van Aalsmeer leiden.

De historie van Aalsmeer als kwekersdorp kan sterker tot uitdrukking komen door in het openbaar groen meer gebruik te maken van bloeiende heesters en planten.

2. Behoud en versterking natuurwaarden

De Westeinderplassen, de Rietlanden, de Bovenlanden en ook de Aalsmeerse parken zijn van belang als leef- en foerageergebied voor verschillende beschermde diersoorten. Ook de diversiteit aan planten is op sommige plekken, zoals de Oosteinderpoel, hoog. Aalsmeer wil deze verscheidenheid aan dieren en planten behouden en waar mogelijk versterken.

3. Verbetering toegankelijkheid en gebruikswaarde van het groen.

De groene kwaliteiten die Aalsmeer heeft zijn beperkt zichtbaar en beleefbaar. Aalsmeer wil de groene gebieden beter zichtbaar en toegankelijk maken voor haar bewoners en voor verschillende groepen recreanten. Daar waar de natuurkwaliteiten dit toelaten, zullen de gebieden beter worden ontsloten.

3.2 Verbindingen en overgangen

De bebouwingslinten

De historische bebouwingslinten, zoals de Stommeerkade, Stommeerweg, Pontweg, Uiterweg, Oosteinderweg, Kudelstaartseweg en Herenweg zijn te onderscheiden van de overige wegen. Ze worden gekenmerkt door kleinschaligheid en een groen karakter veroorzaakt door weelderige tuinen met grote, aan de weg grenzende bomen. Het openbaar groen, bestaande uit groene bermen, werkt ondersteunend aan de opzet van deze linten.

De bebouwingslinten in de droogmakerijen zijn breder en strakker van opzet. De voortuinen spreken minder mee in de beeldvorming van het lint. Laanbeplanting, zoals bij de Hornweg, is een waardevolle toevoeging en bovendien een ondersteuning van de hoofdropzet van de polders. Laanbeplanting vormt hier de drager van het landschap. Het versterken en realiseren van deze dragers van de ruimtelijke hoofdstructuur vormt een van de hoofdogaven van dit plan. De laanbeplanting kan zowel met bomen als met hagen plaatsvinden.

Doel:

Aalsmeerderweg

Referentiebeeld: Hornweg

- Versterking samenhang in ruimtelijke opbouw Aalsmeer door realiseren en versterken laanbeplanting in de droogmakerijen.

Dijken en oude spoorbanen

Behalve de dijken tussen boven en benedenland zijn ook de overige dijken in Aalsmeer structurerend voor het landschap. Dijken en oude spoorbanen zullen als structuurbepalend element worden meegenomen bij ruimtelijke ontwikkelingen. Ook hier vormt versterking van de laanbeplanting een belangrijk uitgangspunt. Denk hierbij aan de versterking van laanbeplanting langs de Legmeerdijk. Voor een overzicht van de wegen waarlangs de aanleg of versterking van laanbeplanting is gewenst, wordt verwezen naar de ontwikkelkaart (kaart nr. 7).

Doel:

- Behoud en versterking van structuurbepalende elementen als dijken en oude spoorbanen

Herontwikkeling burgemeester Kasteleinweg (oude N201)

De oude N201 is dominant aanwezig in het dorp Aalsmeer. De weg doorsnijdt de wijken en heeft een negatieve invloed op de leefbaarheid van Aalsmeer. De omlegging van de N201 heeft mede tot doel de leefbaarheid van Aalsmeer te vergroten. De burgemeester Kasteleinweg zal worden herontwikkeld. Belangrijk element in deze herontwikkeling is de groene inpassing van deze weg. Dit biedt een kans om de leefkwaliteit van de omliggende wijken te versterken. Bij de verdere vormgeving en soortenkeuze zal de functie van het groen voor de wijken verder worden uitgewerkt.

Doel:

- *Versterking leefkwaliteit omliggende wijken burgemeester Kasteleinweg.*

Entrees

Op kaart nr 7 zijn op het grensgebied van het bebouwd gebied en het buitengebied de belangrijkste entrees van Aalsmeer aangegeven. Bij de verdere vormgeving van deze entrees zal het groen een belangrijke factor vormen, zodat bezoekers een 'groen beeld' hebben van Aalsmeer wanneer zij Aalsmeer binnenkomen.

Doel:

- *Versterking entrees van Aalsmeer*

Overgangen bovenland/droogmakerij

De overgangen van bovenland naar droogmakerij zijn eveneens een belangrijk structurerend element in het landschap. Het belang van deze overgangen is onlangs nog eens onderstreept door de aanwijzing van de Takkade als beschermd landschapsgezicht. Maar ook op andere plekken in Aalsmeer is de overgang van bovenland naar benedenland nog beleefbaar. Denk hierbij aan de verschillende doorzichten vanaf de Hoge Dijk. Belangrijke opgave voor Aalsmeer vormt het in stand houden en verbeteren van de beleefbaarheid van deze overgangen. Daar waar deze overgangen nog intact zijn is een verdere bebouwing vanuit landschappelijk oogpunt niet wenselijk.

Ook het zicht op de bovenlanden vanaf de linten is een belangrijke kwaliteit. Op veel plekken is dit zicht beperkt door gerealiseerde bebouwing. Aalsmeer wil het zicht op de bovenlanden behouden en versterken door nieuwe lintbebouwing zodanig te situeren dat de kavelstructuur en zichtlijnen gehandhaafd blijven. Bij herontwikkeling van gebieden worden oude kavelstructuren en zichtlijnen hersteld.

Doelen:

- *Behoud en versterking zicht op de bovenlanden;*
- *Behoud van de overgangen bovenland en droogmakerij.*

Frank Visbeen en Francis van Oostveen van Landschap Noord-Holland (LNH):

"LNH wil zich inzetten om in Aalsmeer natuur, landschap en cultuurhistorie te ontwikkelen en te beleven. Ook willen we onze kennis graag inzetten om meer vrijwilligers te werven voor natuuronderzoek en -beheer."

Hoge dijk: overgang boven/benedenland en recreatief gebruik

Ecologische verbindingen

Voor de instandhouding en versterking van de verschillende in Aalsmeer voorkomende diersoorten is niet alleen het behoud van natuurgebieden van belang, maar is ook de versterking van de verbindingen tussen deze gebieden van belang.

Hoogste prioriteit heeft hierbij de realisatie van de Groene AS, de provinciale ecologische- en recreatieve verbindingzone aan de zuid- en westkant van Amsterdam. In Aalsmeer loopt de Groene AS van het Schinkelbos, Oosteinderpoel via de Ringvaart langs de Bovenlanden richting Westeinderplassen. Daarnaast wordt, in het kader van de uitvoering van het gemeentelijk Waterplan, onderzocht op welke locaties het realiseren van natuurvriendelijke oevers mogelijk is. Deze oevers zullen een functie moeten hebben voor de diersoorten die ook bij de Groene AS centraal staan (zoals de ringslang en de Noordse woelmuis).

Tenslotte zal onderzocht worden welke droge ecologische verbindingen (bijvoorbeeld bermen en taluds) aanwezig zijn in Aalsmeer en of deze verbindingen versterking behoeven, bijvoorbeeld door ecologisch bermbeheer.

Doelen:

- Realisatie van provinciale ecologische- en recreatieve verbindingzones
- Realisatie van natuurvriendelijke oevers in Aalsmeer
- Realisatie van droge ecologische verbindingen in Aalsmeer

Verbindingen tussen groene buitengebieden en bebouwd gebied

Voor de recreatieve betekenis van de hoofdgroenstructuur zijn de verbindingen tussen landschap en bebouwd gebied cruciaal. Deze verbindingen zijn nog beperkt. Aalsmeer zal zich de komende jaren inzetten om de recreatieve (met name de wandelverbindingen) verbindingen tussen bebouwd gebied en het buitengebied te verbeteren. Het accent komt hierbij te liggen op de recreatieve ontsluiting van de Bovenlanden voor bewoners van Nieuw Oosteinde. Daarnaast biedt ook de herontwikkeling van het gebied Calslagen goede mogelijkheden om ook voor de bewoners van Kudelstaart de beleefbaarheid van de Westeinder te vergroten.

Bij toekomstige gebiedsontwikkeling vormt het toegankelijk maken van het water voor recreanten ook een belangrijk uitgangspunt.

Doel:

- *Verbetering recreatieve verbindingen tussen bebouwd gebied en groene buitengebieden*

Seringenpark

3.3 Bebouwd gebied

In Aalsmeer kunnen vier verschillende typen woongebieden worden onderscheiden: het oude dorpscentrum, de klassieke uitbreidingen, de moderne uitbreidingen en de bebouwingslinten.

Binnen elk gebied zijn specifieke groen kwaliteiten te vinden. Het groenbeleid is erop gericht die specifieke kwaliteiten te versterken.

Algemeen

Speerpunt van beleid is dat het groen dat tot de hoofdgroenstructuur behoort wordt gekoesterd en waar mogelijk versterkt. In het bijzonder geldt dit voor de Aalsmeerse grotere en kleinere **parken** met een bovenwijks karakter zoals het Seringenpark, het Hornmeerpark, het Stokkeland, het Boomkwekerskerkhof.

Aalsmeer heeft een bloemenhistorie. In de openbare ruimte is dit zichtbaar door de aanwezigheid van bloembakken in het dorp. Daarnaast zijn bewoners in de wijken actief met de inrichting van de openbare ruimte met bloemen. De gemeente zal dit **bloemenkarakter** verder versterken door bij de keuze van het beplantingsassortiment meer gebruik te maken van bloeiende planten, heesters en bomen. Ook wordt diversiteit aan kleur versterkt door meer verschillende bladkleuren te gebruiken.

De kwaliteit van het groen in de wijken kan versterkt worden door een **gedifferentieerd** beheer te voeren. Op sommige punten zullen keuzes moeten worden gemaakt in relatie tot efficiënt beheer en (her) inrichting. Dit kan betekenen dat op sommige, beeldbepalende plekken, gebieden en zones de kwaliteit van inrichting en beheer wordt geïntensiveerd en elders naar een soberder en doelmatigere inrichting en beheer wordt gestreefd. Deze differentiatie leidt tot een maximale inzet van de beperkt beschikbare financiële middelen voor groeninrichting en onderhoud en een maximale kwalitatieve beleefbaarheid van het groen. Een soberder inrichting kan leiden tot een kwaliteitsverbetering. Een voorbeeld hiervan is de omvorming van bosplantsoen naar gras langs waterpartijen. De beheerskosten gaan in dit geval omlaag, terwijl de landschappelijke- en belevingswaarden toenemen.

De herstructurering van wegen vormt een **integrale opgave**, waarbij ook groen wordt meegenomen in de ontwerp-opgave. Daar waar mogelijk wordt de laanbeplanting bij de herinrichting van wegen verbeterd.

Bij renovatie-, herstructurering- en nieuwbouwprojecten worden uitgangspunten voor de te realiseren groen kwaliteit meegegeven. Aspecten die hierbij aan de orde komen zijn:

- de te realiseren minimale oppervlakte groen;
- de uitgangspunten voor een duurzaam financieel en ecologisch beheer
- de gebruikswaarde voor bewoners;

Samenvattend staan bij de ontwikkeling en het beheer van het openbaar groen in het bebouwd gebied de volgende uitgangspunten centraal:

1. Behoud van het bovenwijks groen, in het bijzonder de parken;
2. Behoud en differentiatie van het wijkgroen;
3. Versterking van de toegankelijkheid van het groen;
4. Versterking van het bloemenkarakter van Aalsmeer;
5. Verbetering laanboomstructuur bij de herinrichting van wegen;
6. Bij renovatie, herstructurering en nieuwbouwprojecten worden uitgangspunten voor de te realiseren groenkwaliteit meegegeven.

Dit zijn algemene uitgangspunten die gelden voor de het groen in het bebouwde gebied van Aalsmeer. Hierna geven we voor de gebieden het oude dorpscentrum, de klassieke uitbreidingen en de moderne uitbreidingen korte beschrijvingen en de belangrijkste opgaven weer.

Het oude dorpscentrum

De openbare ruimte in het centrum is beperkt in omvang en fungeert voornamelijk als ontmoetingsplaats, woon- en winkelgebied. De hoeveelheid groen is beperkt. Het waardevolle groen dat aanwezig is, is beperkt van omvang en beperkt toegankelijk. De opgave is dan ook de groene kwaliteit te versterken en beter toegankelijk te maken.

Nico Borgman en Piet Harting van Stichting de Bovenlanden Aalsmeer:

“De stichting is op het ogenblik bezig met het ontwikkelen van een beheerplan. De noodzaak hiertoe is groot omdat het steeds moeilijker wordt om gronden te verhuren aan kwekers. Oplossingen waar we nu aan denken zijn: meer wisselteelt en riet, waardoor er ook meer doorzichten ontstaan. De ontwikkeling van de Groenzone, waarbinnen ook een aantal percelen in ons bezit zijn, volgen wij op de voet.”

De klassieke uitbreidingen

De klassieke uitbreidingswijk, zoals Stommeer, wordt gekenmerkt door buurtjes met eigen karakters. Door een aantal verspreid in het gebied voorkomende tuinbouwbedrijven sluiten deze verschillende woonbuurtjes niet altijd goed op elkaar aan. De oude N201 doorsnijdt de wijk zeer nadrukkelijk, dit zal worden aangepakt door de herinrichting van de (omgeving van de) burgemeester Kasteleinweg.

Het Westelijk deel van Stommeer, gelegen tussen Stommeerweg en Spoorlaan, onderscheidt zich qua karakter van het Oostelijk deel. Karakteristiek voor het groen in het Westelijk deel van de wijk is dat het vrij traditioneel is, geconcentreerd in de vorm van een parkje en nette plantsoenen. Cultuurrozen, blokhagen en strakke gazons beheersen het beeld. Het oostelijk deel van de wijk is ruimer van opzet. Het heeft een groener karakter. Zo zijn er bijzonder mooie, karakteristieke laantjes te vinden, zoals bijvoorbeeld de Berkenlaan.

Het groen kan nog beter beleefbaar worden gemaakt door de afwisseling van open en gesloten groen te versterken. Te denken valt hierbij aan het versterken van zichtlijnen, het vergroten van zicht op water en bossages.

Doel:

versterking belevingswaarde van het groen door de afwisseling van open en gesloten groen te versterken.

De moderne uitbreidingen

De moderne uitbreidingen, zoals in Hornmeer, Oosteinde en Kudelstaart, worden gekenmerkt door een opzet met veel ruimte en rust. Bewoners beschikken veelal over voor- en achtertuinen. Het beeld van de wijk wordt bepaald door groen.

Van de drie wijken is Hornmeer de meest groene wijk met een parkachtig karakter. De wijk wordt gekenmerkt door veel bosplantsoen, gras, water en bomen. Bovendien is in deze wijk het grootste park van Aalsmeer gelegen (Hornmeerpark). Voor dit park wordt, in verband met de fusering van sportverenigingen en sloop/nieuwbouw van scholen, een herstructureringsplan gemaakt.

Het groen in Kudelstaart en Oosteinde wordt gekenmerkt door kleinschaligheid en eentonigheid. Er is veelvuldig gebruik gemaakt van sierbeplantingen.

Voor de moderne uitbreidingen zijn er mogelijkheden de kwaliteiten van het groen te versterken. In de eerste plaats door versterking van de laanbeplanting. In de tweede plaats zijn er mogelijkheden de ruimtelijke kwaliteit te versterken door meer afwisseling aan te brengen in het groen.

Doelen:

- *Verbetering van de ruimtelijke kwaliteit door de versterking van laanbeplanting*
- *Versterking van de belevingswaarde van het groen door meer afwisseling aan te brengen in het groen*

3.4 Buitengebied

Hierna worden vier voor natuur en recreatie belangrijke gebieden behandeld: de Westeinderplassen, de eilanden, de Bovenlanden rond de Uiterweg en de Bovenlanden rond de Oosteinderweg. Per gebied wordt kort de identiteit gekarakteriseerd aan de hand van de landschappelijke verschijningsvorm en de gebruiksmogelijkheden en potenties voor vier verschillende recreantengroepen: de ommetjesmaker, de natuur- rust en ruimtezoeker, de vermaakzoeker en de overige gebruikers (zie ook kaart nr 6.). Voor een beschrijving van deze recreatiegroepen en hun wensen verwijzen we naar bijlage 2.

Mevrouw Elsbeth Huis van Stichting Westeinder Aalsmeer Promotie (SWAP):

“Wij zien veel mogelijkheden om de waterrecreatie in Aalsmeer te verbeteren en voor een breder publiek toegankelijk te maken. Ook zien wij meer mogelijkheden voor watersporters die geen eigen boot hebben door de verhuur van kano's zeilboten en het inzetten van watertaxi's naar de eilanden.”

3.4.1 Westeinderplassen

De Westeinderplassen hebben hoge natuurwaarden en daarnaast ook grote recreatieve potenties. Aalsmeer wil de aanwezige potenties uitbouwen met als doel een kwalitatief hoogwaardig product voor de waterrecreant. Hierbij wordt gezocht naar een goede balans tussen natuur en recreatie.

De doelgroepen die hier bediend worden zijn zowel de natuur-, rust en ruimtezoeker als de vermaakzoeker.

Zone met recreatieve voorzieningen

Behalve het Uiterweggebied is ook de Westeinderplas van belang voor de watersport. De voorzieningen voor vermaakzoekers worden zoveel mogelijk geconcentreerd aan de Noord-Oostrand van de Westeinderplas (zie kaart nr 6 en 7). Hiermee wordt verstoring van de natuur voorkomen en wordt de kwaliteit van de Westeinderplas voor de natuur-, rust- en ruimtezoeker gewaarborgd. De voorzieningen die worden ontwikkeld zijn: de loswal Kudelstaart, het Fort Kudelstaart, het Surfeiland en het Praamplein. De loswal Kudelstaart heeft naast een lokale ook een regionale functie. Het Fort Kudelstaart heeft een potentie als (inter)nationaal watersportcentrum. Het Surfeiland is een belangrijke regionale zwemvoorziening. Het Praamplein kan zich verder ontwikkelen tot een volwaardige passantenhaven.

Voor de bovenlokale recreatieve voorzieningen is een goede bereikbaarheid met het openbaar vervoer en auto (parkeergelegenheid) essentieel. Ook overstapmogelijkheden van bus/boot/auto naar fiets zijn van belang.

Versterking natuurwaarden

De natuurwaarden van de Westeinderplas kunnen verder verhoogd worden door de resterende maatregelen uit het Aalsmeerse waterplan uit te voeren. De versterking van de recreatiemogelijkheden op en aan de plas gaan gelijk op met de verbetering van landschappelijke en natuurwaarden van het gebied.

Zichtbaarheid en toegankelijkheid Westeinderplas

De kwaliteiten van de Westeinderplas worden op dit moment vooral ervaren vanaf het water. De mogelijkheden om de plas te beleven vanaf de oevers zijn beperkt. De oevers zijn bebouwd, dijken en soms ook opgaande beplanting belemmeren het zicht.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen rond de Westeinderplas zal behoud en versterking van het zicht op de Westeinderplas een belangrijk uitgangspunt vormen. Bebouwing direct langs het water wordt voorkomen. Nieuwe parkeervoorzieningen worden niet direct langs de plas gesitueerd. De openbare toegankelijkheid van de Westeinderplas wordt gewaarborgd en waar mogelijk vergroot.

Door beheermaatregelen in het groen zal ook het zicht op de plas verder worden versterkt. Tenslotte zal in overleg met de waterbeheerder worden bezien of recreatief medegebruik van dijken mogelijk is.

Samenvattend staan de volgende doelen centraal bij de ontwikkeling van de Westeinderplas:

- Concentratie en versterking van voorzieningen voor vermaakzoekers aan de Noord/Oost zijde van de Westeinderplas (zie kaart 7);
- Behoud en versterking van de natuurwaarden;
- Versterking zichtbaarheid en toegankelijkheid Westeinderplas.

3.4.2 Eilanden Westeinderplas

De landschappelijke ontwikkeling van Aalsmeer komt vooral tot uitdrukking in de eilandestructuur tussen de Kleine Poel en de Grote Poel. Het natuurgebied met daarin de trekheestercutuur heeft een unieke aantrekkingskracht. De eilanden zijn vanwege de grote landschappelijke en cultuurhistorische waarde ook deels aangewezen als Ecologische Hoofdstructuur. De gebruikersgroepen in dit gebied zijn de rustzoekers en de overige gebruikers, in dit geval eigenaren/gebruikers van particuliere recreatie-eilanden.

De huidige kwaliteit van de eilanden gaat achteruit vanwege gebrek aan onderhoud. Dit betreft voornamelijk de aanleg en het onderhoud van de beschoeiingen. Zonder goede beschoeiing kalven de eilandjes af en verdwijnen ze. Het gebied wordt gekenmerkt door veel particuliere grondbezitters, voor wie het opnieuw beschoeien een dure aangelegenheid is. De Stichting de Bovenlanden koopt soms grond op en onderhoudt deze, maar de financiële mogelijkheden van deze stichting zijn niet onbeperkt. Het vinden van een duurzame oplossing voor het beheer van deze eilanden is voor de komende tijd dan ook een belangrijke aandachtspunt. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan biomassaproductie.

Er zijn verschillende eilanden met een openbare functie, zoals het starteiland. Sommige van deze eilanden zijn in eigendom van gemeente, andere zijn bij particulieren in eigendom. Aalsmeer zal in overleg met betrokken eigenaren bezien wat de huidige en gewenste recreatieve functie van deze openbare eilanden moet zijn.

Kansen voor versterking van de natuur- en recreatieve waarden doen zich voor bij de ontwikkeling van het project de Groene AS.

Samenvattend staan de volgende doelen centraal bij de Eilanden:

- Behoud van de eilanden structuur (voorkoming afkalving)
- Behoud en ontwikkeling natuurwaarden
- Behoud en versterking van het extensieve recreatief gebruik van de eilanden

3.4.3 Bovenlanden Uiterweg

De unieke landschappelijke kwaliteiten van De Bovenlanden dragen voor een belangrijk deel bij aan het decor van Aalsmeer. Het versterken en benutten van dit bijzondere landschap is een belangrijk uitgangspunt. Hiervoor zal een herschikking van bedrijvigheid, land- en tuinbouw en recreatie vaak nodig blijken. Natuurwaarden kunnen worden behouden en versterkt door ontwikkelingen binnen strakke ruimtelijke kaders mogelijk te maken.

De Bovenlanden Uiterweg worden gekenmerkt door een lintbebouwing met achter de linten bedrijfsbebouwing voor ofwel de resterende tuinbouw ofwel bebouwing voor de vele jachthavens die hier de laatste decennia zijn gerealiseerd. Aan het einde van de kavels zijn soms natuurwaarden aanwezig. Op beperkte schaal vindt nog de trekheestercultuur plaats. Door de afnemende trekheestercultuur dreigt het gebied verder te gaan verrommelen. De huidige recreatieve voorzieningen worden vooral gebruikt door lokaal toerisme. Aalsmeer zet in op doorontwikkeling van het recreatieve product onder gelijktijdige verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. Dit betekent dat de recreatieve ontwikkelingen goed in het landschap worden ingepast. Ook wordt gestreefd naar de realisatie van een aantrekkelijk landschap langs de Ringvaartzijde.

Dit gebied zal een startpunt vormen voor verschillende typen recreanten, variërend van rustzoekers (met het accent op watersporters), gebruikers van particuliere recreatie-eilanden tot , (op kleine schaal) vermaakzoekers.

Doelen:

- Behoud en versterking halfopen landschap
- Behoud en versterking natuurwaarden
- Verbetering recreatiemogelijkheden, met het accent op waterrecreatie

Jan Eggens van Kanobond:

"Aalsmeer kan aantrekkelijker worden voor kanoërs. Voor Aalsmeer zou het een prima optie zijn om een overstappunt voor kanoërs te maken op de locatie Groenzone aan de Oosteinderweg. Vandaar uit hebben kanoërs dan twee route mogelijkheden. Eén naar de Oosteinderpoel, Nieuwe Meer en het Amsterdamse Bos en een tweede route naar de Westeinderplassen."

3.4.4 Bovenlanden Oosteinderweg

De landschappelijke geleding van het gebied ten Noordwesten van de Oosteinderweg is globaal als volgt. Langs de linten is sprake van woonbebouwing. Daarachter treffen we veelal bedrijfsbebouwing aan. In het tussengebied is er sprake van een afwisseling tussen natuur, recreatie, trekheestercultuur en bedrijvigheid. Langs de ringvaart is sprake van natuurfuncties. Het gebied wordt gekenmerkt door een soort 'charmante rommeligheid'. Echter, door toenemende bebouwingsactiviteiten - deels illegaal - dreigt het evenwicht tussen de verschillende vormen van grondgebruik verloren te gaan. Het is van belang dat een juist evenwicht tussen bedrijvigheid en natuur/recreatie wordt gevonden. Uitgangspunt hierbij is het versterken van de huidige landschappelijk/ruimtelijke geleding.

Oosteinderweg vanaf de Pontweg richting Amstelveen in vogelvlucht

De attractiewaarde van het gebied schuilt in de combinatie van hoogwaardige natuur (natuurgebied Oosteinderpoel) in combinatie met tuinbouw, nu seringenteelt, in een kleinschalig landschap. De ligging middenin een dichtbevolkte regio maakt het gebied nog unieker.

Het gebied kan een rijke aanvulling worden op het Amsterdamse Bos. Het gebied kan een functie vervullen voor zowel de rust- natuur en ruimtezoekers als voor de ommetjesmakers uit de directe omgeving. Hierbij wordt gedacht aan de ontwikkeling van kleinschalige recreatieve voorzieningen, zoals picknickplaatsen, horecagelegenheid, kanoverhuur, wandel/struinpaden.

Gebieden worden ontsloten voor recreanten daar waar dit zich verhoudt tot de aanwezige natuurwaarden. De Oosteinderpoel kan beter beleefbaar gemaakt worden door het zicht op het gebied te vergroten en een horecavoorziening toe te voegen.

Meer westelijk in het gebied liggen kansen voor versterking van natuur- en recreatiewaarden bij de ontwikkeling van het project Groenzone in combinatie met de ontsluiting van het gebied rond het Molmpoeltje.

Doelen:

- *Behoud en versterking halfopen landschap*
- *Behoud en versterking natuurwaarden*
- *Verbetering recreatiemogelijkheden*

Groenvisie Aalsmeer

6 Recreatief gebruik 10-06-2014

- eilanden, recreatie/tuinbouw
- rietlanden
- ringvaart
- water, Westeinderplassen
- zone recreatieve voorzieningen
- bovenlanden: sporters
- rustzoekers/ommetjesmakers
- watersport
- watersport en overige gebruikers
- vermaakzoekers
- gemeentegrens

250 1000 m

© 2013, Ingenieursbureau, Geo-informatie

Groenvisie Aalsmeer

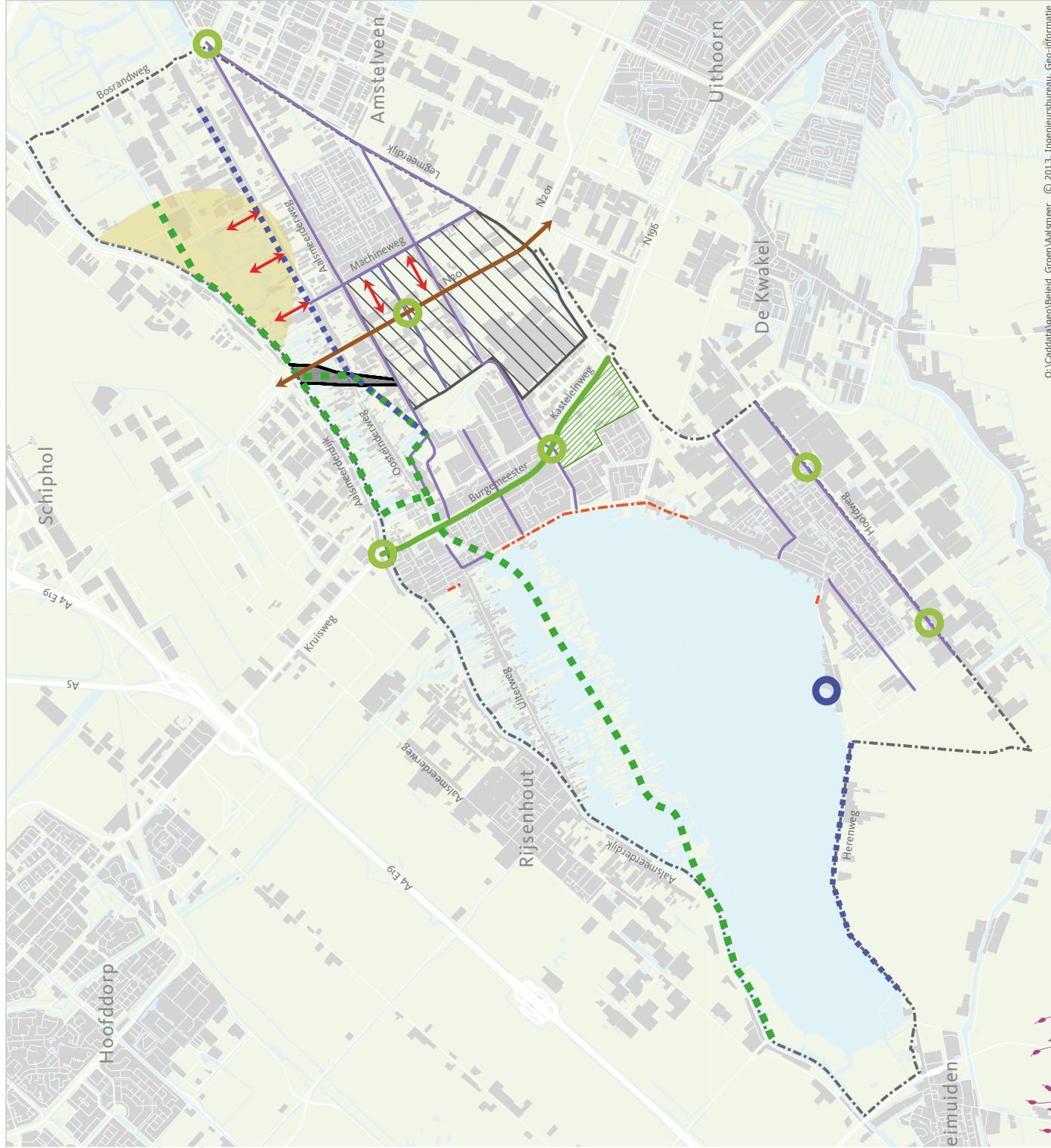
7 Ontwikkelkaart 10-06-2014

Lopende projecten

- laanbeplanting N196
- inrichting sloopzone
- N201 met groene bermen
- landschappelijke inpassing bedrijventerrein
- versterken recreatie/cultuurhistorische waarde Calslagen
- herstructureringsgebied Hormmeerpark

Gewenste ontwikkelingen

- versterken/aanbrengen laanbeplanting
- EHS
- versterking recreatieve voorzieningen
- zoekgebied recreatiesteunpunt
- versterken groene entree gemeente
- recreatieve ontsluiting
- bij dijkverhoging realisatie recreatievoorzieningen en natuurvriendelijke oevers
- gemeentegrens

O:\Cadda\geo\Beleid_GroenAalsmeer © 2013, Ingenieursbureau, Geo-Informatie

250 1000 m

4. Van visie naar uitvoering

4.1 Rol en verantwoordelijkheid gemeente

Met deze Groenvisie beoogt de gemeente de doelen en handelingen van partijen op elkaar af te stemmen. De wijze waarop Aalsmeer de regiefunctie voor groen en recreatie uitoefent is sterk afhankelijk van de opgave in een gebied en de instrumenten die de gemeente tot haar beschikking heeft.

Aalsmeer wil in het **bebouwd gebied** een strakke regie voeren op het openbaar groen. Dit betekent dat voor het bestaande gemeentelijk groen dat tot de hoofdgroenstructuur behoort het eigendom bij de gemeente blijft. Groen dat niet tot de hoofdgroenstructuur behoort kan in sommige situaties worden verkocht. De afwegingscriteria hiervoor zijn genoemd in bijlage 1.

De gemeente staat open voor het in beheer nemen van groen door inwoners en bedrijven (groenadoptie). Hierover zullen per situatie afspraken met betrokken initiatiefnemers gemaakt worden.

Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen, waaronder woningbouw-, bedrijfslocaties en nieuwe infrastructuur vormt groen een belangrijke randvoorwaarde in de planontwikkeling. Waar mogelijk functioneert het groen als drager voor de ruimtelijke structuur. Dit gebeurt via structuurvisies, bestemmingsplannen en grondexploitatieovereenkomsten. Bij het ontwerp van het openbaar groen worden in een vroegtijdig stadium de consequenties voor het beheer meegenomen bij de planontwikkeling.

Voor het **buitengebied** staat Aalsmeer een andere rol voor. Aalsmeer heeft weinig eigendommen in het buitengebied. De gemeente heeft ook niet de kennis en expertise om natuurgebieden te beheren. Natuurgebieden die nog in eigendom zijn van de gemeente kunnen worden overgedragen aan een natuurbeherende organisatie. Groen in het buitengebied wordt in eigendom gehouden of verworven als het groen een functie vervult of kan vervullen als voorziening voor de openluchtrecreatie. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het surfeiland, of rust/picknickplaatsen en openbaar toegankelijke eilanden met bijbehorende aanlegvoorzieningen. Het beheer van deze gronden kan worden uitgevoerd door een terreinbeherende instantie of door een bedrijf dat de gronden in (erf)pacht heeft van de gemeente. Verwerving van gebieden door de gemeente kan ook ingezet worden om natuurprojecten (zoals in het kader van de Groene AS) te kunnen realiseren.

In het buitengebied van Aalsmeer ligt een belangrijke groenopgave. De realisering hiervan vereist een hele nauwe samenwerking tussen de in het gebied werkzame partijen. Aalsmeer wil hier verschillende rollen vervullen. In de eerste plaats een kaderstellende en handhaven- de rol. Afhankelijk van de kwetsbaarheid van natuur en landschap worden meer of minder ontwikkelingen toegelaten. Voor de gebieden met een gemengd karakter maakt de gemeente ruimtelijke plannen die partijen uitnodigen activiteiten te ontwikkelen die passen binnen het karakter van het gebied en/of bijdragen aan natuurontwikkeling.

Naast een kaderstellende rol wil Aalsmeer in het buitengebied partijen verbinden en ontwikkelingen aanjagen. Terreinbeherende organisaties hebben een heel belangrijke rol bij de ontwikkeling en uitvoering van het groenbeleid en de groene recreatie. De noodzaak nauw samen te werken wordt steeds groter. Er is steeds minder geld beschikbaar voor groen. Partijen moeten gezamenlijk bezien hoe de beschikbare middelen zo efficiënt mogelijk ingezet kunnen worden. Van belang is ook dat gezamenlijk gezocht wordt naar nieuwe financieringsmogelijkheden. Hierbij kan de gemeente een ondersteunende rol vervullen.

Kleine Poel

Tot de faciliterende rol van de gemeente in het buitengebied behoort verder: prioritering, afstemming van verschillende initiatieven van partijen.

Samenwerking en participatie

Zoals uit het voorafgaande moge blijken, vindt Aalsmeer het van belang de bevolking en maatschappelijke organisaties te betrekken bij de ontwikkeling en uitvoering van het gemeentelijk beleid. In de volgende paragraaf gaan we nader in op de rollen en verantwoordelijkheden van de partijen die groen beheren. Eerst zullen we nader ingaan op de verschillende gemeentelijke rollen en instrumenten.

Natuur en milieu-educatie

De aanwezigheid van veel groen in en om de stad vormt een uitstekende basis voor natuur- en milieu-educatie. Deze relatie tussen groen en NME zal ook in de komende jaren worden voortgezet.

Ruimtelijk beleid: ontwikkelings- en wijkvisies, nota's van uitgangspunten

In ontwikkelings- en wijkvisies wordt in algemene zin de gewenste toekomstige ontwikkelrichting van een bepaald gebied beschreven. Deze Groenvisie dient daarbij, naast de ambitie van andere beleidsvelden, zoals verkeer en volkshuisvesting, als uitgangspunt. Ook voor startnotities, (voor gebiedsontwikkelingen) bestemmingsplannen en structuurvisies wordt de groeninbreng geleverd vanuit deze Groenvisie.

Deze Groenvisie schetst de groenkaders op hoofdlijnen. Uitwerking van deze hoofdlijnen moet plaatsvinden bij concrete projecten of bij de ontwikkeling van structuurvisies en bestemmingsplannen. Belangrijke momenten hiervoor zijn in ieder geval:

- de ontwikkeling van de structuurvisie Uiterweg;
- de ontwikkeling van de structuurvisie Oosteinderweg;
- de ontwikkeling van de structuurvisie Landelijk gebied Oost.

Ruimtelijke beleid: bestemmingsplannen

Het bestemmingsplan is bij uitstek het instrument om kwetsbare gebieden planologisch te beschermen. Bij de actualisering van bestemmingsplannen worden de zonering van de visiekaarten uit dit groenplan en de begrenzing van het structurele groen vertaald naar de bestemming groen/ landschapselement en bijbehorende bepalingen voor doeleinden en gebruik.

Inrichting en beheer

De Groenvisie wordt vertaald naar groenbeheerplannen voor het openbaar groen. Deze groenbeheerplannen vormen de basis voor de (bijstelling) van onderhoudsopdrachten, één en ander ingepast binnen de financiële mogelijkheden.

Ook voor het beheer en onderhoud van gemeentelijke eigendommen (opstallen en gronden) vormt de Groenvisie een richtinggevend kader.

Waterbeheer

Als beheerder (zoals onderhoud oevers, baggerwerkzaamheden) van een groot aantal waterpartijen en watergangen in Aalsmeer, vervult de gemeente ook een belangrijke rol bij de instandhouding en verbetering van landschappelijke en natuurlijke waarden.

Vergunningverlening en handhaving

De gemeente is belast met het verlenen van vergunningen en het toezien op de naleving van regels met het oog op de bescherming van het groen. Niet onbelangrijk is de kapverordening op basis waarvan het kappen van bijzondere bomen vergunningplichtig is. Verder stelt de Flora en Faunawet regels ten aanzien van een voorgenomen ingreep (bijvoorbeeld een bouwplan of een verandering van de wijze van beheer) die risico kan opleveren voor beschermde planten- en diersoorten. Aalsmeer zal in 2013 een start maken met de implementatie van deze wet. Verder is ook toezicht en handhaving ten aanzien van illegale bouwsels van belang voor het open houden van de groene buitenruimte. Zo is de handhaving van bestemmingsplannen buitengebied benoemd tot speerpunt binnen het integrale handavingsprogramma voor Aalsmeer.

4.2 Rol en verantwoordelijkheid belanghebbenden

Bewoners en bedrijven

Aalsmeer is een ondernemende gemeente. Bewoners en bedrijven zetten zich, behalve voor hun eigen werk en onderneming, ook graag in voor gemeenschappelijke doelen. Gezien het tuinder-karakter is er juist voor groene doelen interesse en inzet. Voorbeelden hiervan zijn de samenwerking in de Stichting de Bovenlanden (zie hierna) en de adoptie van rotondes door bedrijven. **Aalsmeer wil bewoners en bedrijven meer mogelijkheden gaan bieden groen te adopteren of te beheren.** Door meer ruimte te bieden aan bedrijven en bewoners zal het bloemenkarakter van Aalsmeer versterkt worden.

Ook zullen bedrijven worden aangespoord aansprekend beeldbepalend groen op eigen terrein te realiseren.

Actieve bewoners en/of groengroepen zijn ook van belang voor het monitoren van groene kwaliteiten in Aalsmeer. De gemeente zal hen hierin ondersteunen.

Stichting de Bovenlanden Aalsmeer

Deze Stichting zet zich, met bestuur en vrijwilligers, in voor het behoud van de unieke natuurlijke en landschappelijke waarden van de Bovenlanden. Zij doet dit door gronden te verwerven en te laten beheren als agrarische cultuurgrond (trekheestercultuur) of als natuurgebied. Voor het beheer van de natuurgebieden worden vrijwilligers en professionele natuurbeheerders ingeschakeld. De Stichting weet subsidies en private middelen te verwerven voor haar doelen.

De Stichting vormt een samenwerkingsverband van Stichting Oud Aalsmeer, Stichting MEP, LTO Aalsmeer, Landschap Noord Holland en de trekheesterwerkgroep. Een uniek samenwerkingsverband van boeren, burgers en natuurbeheerders dat al veel tot stand heeft weten te brengen. Aalsmeer ziet dan ook graag dat de Stichting deze werkzaamheden voortzet en verder uitbouwt. Hierbij denken wij met name aan de rol die de Stichting kan vervullen bij de ontwikkeling van de Groene AS. Dat betekent dat de Stichting voor een aantal projecten gronden zal verwerven en gebieden zal inrichten.

Jan Peter van der Zee en Jeroen Hogenboom Amsterdamse Bos:

“Wij zien kansen om de relatie tussen het Amsterdamse Bos en de natuurgebieden in Aalsmeer te versterken. Door een betere verwijzing naar interessante bestemmingen in Aalsmeer. Maar ook door voorzieningen voor kanoërs te treffen.”

Natuurbeheerders

Er zijn verschillende terreinbeheerders actief in het buitengebied van Aalsmeer. Zo hebben natuurbeherende instanties zoals Staatsbosbeheer en Landschap Noord Holland een aantal terreinen in eigendom en/of beheer. Belangrijke delen van de natuur zijn in eigendom en beheer van particuliere eigenaren. Het gaat hierbij om een paar grote en veel kleine eigenaren.

Landschap Noord Holland (LNH) heeft het natuurmonument van Aalsmeer, de Oosteinderpoel, in eigendom en beheer. Ook voert zij het beheer over een aantal natuurterreinen die in eigendom zijn van de Stichting De Bovenlanden en particuliere eigenaren. Aalsmeer ziet graag dat Landschap Noord Holland haar rol naar particuliere eigenaren verder uitbouwt. De inzet van LNH kan variëren van kennisoverdracht (over beheer en subsidies) tot het maken van beheerplannen, de inschakeling van vrijwilligers of het beheer van gronden.

4.3 Actieprogramma

De Groenvisie zal niet binnen enkele jaren worden gerealiseerd. Het vormt een richtinggevend kader voor de komende tien jaar. Dit langere termijn wensbeeld is vertaald naar een actieprogramma voor komende vier jaar. (zie bijlage 5 van deze visie) Het programma is opgebouwd uit activiteiten die een bijdrage leveren aan de hoofddoelen van de Groenvisie. In de eerste plaats wordt ingegaan op maatregelen gericht op het realiseren van verbindingen en overgangen (paragraaf 2) Daarna wordt ingegaan op gebiedsgerichte maatregelen : bebouwd gebied (paragraaf 3), Westeinderplassen (paragraaf 4) en de Bovenlanden Uiterweg (paragraaf 5) en Oosteinderweg (paragraaf 6). Het programma wordt afgesloten met een aantal instrumentele en thematische maatregelen (paragraaf 7).

In dit programma zijn groen/recreatieve maatregelen opgenomen waarvan nu bekend is dat deze maatregelen de komende vier jaar uitgevoerd of gestart kunnen worden. Voor een groot deel gaat het hierbij om reeds lopende projecten. Deels betreft het groene maatregelen die meeliften met ruimtelijk en infrastructurele maatregelen. Daarnaast zijn ook zelfstandige groen- en recreatieprojecten opgenomen. Het merendeel van de projecten zal door de gemeente worden uitgevoerd, maar een aantal belangrijke projecten zal ook worden getrokken door samenwerkingspartners zoals Stichting de Bovenlanden en Landschap Noord Holland.

Bij de selectie en prioritering van de maatregelen voor het programma zijn de volgende criteria gehanteerd:

- mate waarin project of maatregel bijdraagt aan de realisatie van het doel;
- mogelijkheid financiering maatregel mee te laten liften in begrotingen ruimtelijk of infrastructureel project;
- mogelijkheden projectsubsidies te verkrijgen;
- aansluiting maatregel bij bestaand beleid/programma's van betrokken partijen.

Evaluatie en monitoring

Indien gewenst zal het programma eens in de vier jaar worden geactualiseerd. De Groenvisie zelf heeft een langere werkingsperiode en zal in 2023 worden geëvalueerd.

Onderweg met de seringen

4.4 Financiën

Bij de besluitvorming over dit plan worden geen aparte middelen aangevraagd. De kosten voor de maatregelen waarvan de gemeente trekker is, zijn of worden opgenomen in de begroting van ruimtelijke of infrastructurele projecten. Voor zelfstandige groenprojecten (renovatie, groot onderhoud) worden via de begrotingscyclus of ofwel via incidentele of structurele voorzieningen budgetten aangevraagd. Uitgangspunt hierbij is dat bij elke areaaluitbreiding of wijziging van de inrichting, het beheer duurzaam geregeld is.

Voor een aantal projecten zijn de kosten nog niet bekend en/of moet nog een dekking worden gevonden in de vorm van een projectsubsidie of projectbijdragen door derden. Dit is bij de betreffende projecten aangegeven.

Subsidies en fondsen van hogere overheden.

Financiering van de in dit plan geformuleerde ambities kan deels plaatsvinden uit niet-gemeentelijke subsidies en fondsen (Groenfondsen).

Alle rijkssubsidieregelingen zijn samengevoegd in een Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG). De provincies voeren, op basis van een bestuursovereenkomst met het rijk, de regie over de realisering van de projecten in het kader van het ILG. Zij doet dat in nauwe samenwerking met zeven gebiedscommissies, waaronder de gebiedscommissie Amstel Gooi- en Vechtstreek. De gelden zijn bestemd voor de inrichting van nieuwe groengebieden.

Verder kent de provincie de volgende regelingen:

- De subsidiemogelijkheden voor natuur en landschapsbeheer. Deze mogelijkheden staan beschreven in het Natuurbeheersplan. De subsidies worden verstrekt op basis van het Subsidieregeling Natuur en Landschapsbeheer (SNL).
- Een Soortenbeschermingsregeling. Op basis van deze regeling verstrekt de provincie via Landschap Noord-Holland een bijdrage aan particulieren voor de uitvoering van soortbeschermende maatregelen.
- Een Landschapselementenregeling. Om het karakter van het Noord-Hollandse landschap te behouden en versterken, verstrekt de provincie via Landschap Noord-Holland een bijdrage aan particulieren voor de aanleg en het herstel van kenmerkende kleine landschapselementen.
- De uitvoeringsregeling Groen. Op basis van deze regeling zijn subsidies mogelijk voor de oplossing van knelpunten in ecologische en recreatieve verbindingzones. Ook zijn subsidies mogelijk voor de aanleg van toeristische overstappunten

Stichting Leefomgeving Schiphol

Stichting Leefomgeving Schiphol wil de kwaliteit van de leefomgeving in de regio Schiphol verbeteren. Concreet betekent dat de Stichting speciale projecten van gemeenten ondersteunt in samenwerking met bewoners. Deze projecten moeten de leefbaarheid van de omgeving vergroten.

Vanuit de Stichting is al een bijdrage toegekend aan het project de Groenzone in Aalsmeer. De tweede tranche van de Stichting leefomgeving Schiphol biedt mogelijk kansen voor een tweede gebiedsgericht project in Aalsmeer, waarbij met name gedacht wordt aan de benutting voor de herontwikkeling van het Hornmeerpark.

Streekfonds

Een Streekfonds kan een middel zijn om bewoners en belanghebbenden in een gebied te verbinden met het landschap en om geld te genereren voor het mooier maken en onderhouden van dit landschap.

Een Streekfonds wordt gevoed door geld uit particuliere bron en/of van overheden. Private middelen kunnen worden verkregen door giften of legaten, door het organiseren van activiteiten die geld opleveren, of door speciale instrumenten te ontwikkelen, zoals een Streekrekening.

Private financiering

Er zal steeds vaker een beroep moeten worden gedaan op private middelen om de financiering van groen/recreatieve projecten rond te krijgen. Denk hierbij aan de benutting van geldstromen via crowdfunding of de Postcodeloterij. Ook kan worden gedacht aan het betrekken van pensioenfondsen en zorgverzekeraars bij de ontwikkeling van groen.

Bijlage 1 Voorwaarden uitgifte gemeentelijk groen

In het groenstructuurplan is de hoofdgroenstructuur van Aalsmeer aangegeven. Dit structurele groen, zoals aangegeven op kaart nr 1 onder bebouwd gebied) bepaalt mede de identiteit van Aalsmeer en wordt dan ook niet verkocht aan particulieren ten behoeve van vergroting van de tuin. Groen buiten de hoofdgroenstructuur kan, onder voorwaarden, plaatsvinden.

Onderstaand zijn de criteria weergegeven die een rol spelen bij de beoordeling of gemeentelijk groen verkocht kan worden aan particulieren.

De criteria zijn onderverdeeld in twee categorieën, te weten stedenbouwkundige criteria en criteria met betrekking tot het stedelijk groen.

Stedenbouwkundige criteria

1. Aantasting ruimtelijke- en stedenbouwkundige structuur

De opbouw van Aalsmeer wordt in belangrijke mate bepaald door de aanwezigheid van te onderscheiden ruimtelijke eenheden, meestal de wijken. Deze ruimtelijke eenheden worden gescheiden en verbonden door lijnen die op zich ook weer ruimtelijke eenheden zijn. Deze lijnen vallen vaak samen met de hoofdgroenstructuur zoals in het groenstructuurplan beschreven. Het is van belang dat deze structuren als eenheid worden beschouwd en behandeld. Binnen de ruimtelijke eenheden (wijken) is de ruimtelijke opbouw, waaronder het straatprofiel en de groenstructuur, van belang voor de ruimtelijke kwaliteit. Om de kwaliteit te bereiken is het ook van belang dat achterkanten van gebouwen en erven, parkeerplaatsen, containers en andere ongewenste straatbeelden worden afgeschermd door openbaar groen. Tevens is van belang om de identiteit van de wijk, die mede wordt bereikt met de ruimtelijke indeling, onaantast te laten

2. Verlies noodzakelijke ruimte reservering in straatprofiel

Voor het straatprofiel is een bepaalde maat nodig. Dit verschilt per straat en heeft te maken met de functie en het daarmee samenhangende beeld en benodigde capaciteit van de straat. Een woonstraat heeft een heel andere functie en beeld dan bijvoorbeeld een wijkontsluitingsweg. Zowel verkeerstechnisch als ruimtelijk heeft dit consequenties voor de inrichting. Wanneer grondverkoop leidt tot aantasting van het noodzakelijke profiel, kan hier geen toestemming voor worden gegeven.

Criteria Stedelijk Groen

1. Toetsing criteria woonomgeving

Voor de beoordeling of een beplantingsstrook wel of niet voor verkoop in aanmerking komt, wordt uitgegaan van een beplantingsstrook van minimaal 3,00 meter (heesterachtige beplanting) en tot minimaal 5,00 meter (bosplantsoen en/of opgaande beplanting) afhankelijk van de soort en de functie van de beplanting in het totaalbeeld van het aangrenzende openbaar groen. Als de functie en het karakter van het openbaar groen wordt aangetast vindt geen verkoop plaats.

2. Beplanting ter begeleiding van wijkontsluitingswegen, wandel en/of fietspaden

Beplanting langs doorgaande voet- en/of fietspaden vormt een begeleiding als het over een langer traject wordt voortgezet. Indien de belevingswaarde (recreatieve functie), de sociale veiligheid (te nauw profiel) en de karakteristiek van het groen langs deze paden wordt aangetast dan vindt geen verkoop plaats.

3. Beplanting ter afscherming van een kleuter- of avontuurlijke speelplaats

De spelvoorzieningen zijn voor een belangrijk deel in het openbaar groen gelegen. Vaak wordt een gedeelte van de terreintjes afgeschermd door opgaande beplanting. Geen verkoop van plantsoen vindt plaats wanneer de functie van deze beplanting wordt aangetast; verschillende functies zijn: bescherming tegen wind, tegengaan weggrollen bal e.d. , beperking geluidsoverlast, scheiding openbare weg en speelterrein. Afhankelijk van de afmeting van de groenstrook en de ligging van het speelterrein is aantasting van de groenvoorziening niet gewenst.

4. Beplanting ter afscherming van een parkeerstrook

Geen verkoop van plantsoen vindt plaats wanneer de afschermende functie van de beplanting wordt aangetast. Beplanting schermt in deze situaties parkeervoorzieningen af van de woningen, fiets- of voetpaden. Daarnaast wordt door de beplanting de aanblik op de auto's enigszins verzacht.

5. Beeldbepalende bomen

Bomen zijn belangrijke structuurdragers, met name op wijk- en buurtniveau. Verkoop van plantsoen vindt niet plaats als beeldbepalende bomen in het betreffende openbaar groen staan. Om vast te stellen of een boom wel dan niet beeldbepalend is dient zowel het gemeentelijk ingenieursbureau als wijkbeheer te worden betrokken

6. Ontstaan van grillige eigendomsgrenzen

Door het ontbreken van opgaand plantsoen kunnen grillige eigendomsgrenzen een aantasting van de ruimtelijke structuur betekenen. Verkoop van openbaar groen vindt is in deze situaties niet wenselijk (vanuit oogpunt van groen kwaliteit en handhaafbaarheid). Bij de verkoop van groen is het handhaven of realiseren van een duidelijke eigendomsgrens een voorwaarde.

Bijlage 2 Vormen van recreatief gebruik

We maken een onderscheid in routegebonden recreatie en plaatsgebonden recreatie. Deze indeling maakt het mogelijk op globaal niveau aan te geven voor welk soort gebruik een gedeelte van een gebied zich het beste leent.

Routegebonden recreatie:

- De ommetjesmaker (reisafstand minder dan 10 minuten, routegebonden)
- De natuur-, rust- en ruimtezoeker (reisafstand meer dan 10 min, routegebonden)

Plaatsgebonden recreatie:

- Vermaakzoeker (gericht op een plaatsgebonden voorziening)
- Overige gebruiker (meestal plaatsgebonden).

Ommetjesmaker

De ommetjesmaker is iemand die de hond uitlaat, een rondje gaat rennen of even van de buitenlucht wil genieten. Nabijheid is cruciaal, alsmede rust en een behoorlijke omgevingskwaliteit. De verbondenheid met de plek is voor de ommetjesmaker groot. Er is sprake van landschappelijke samenhang en gemengd gebruik van de omgeving met de natuur-, rust- en ruimtezoeker en de vermaakzoeker (zie hieronder). De ommetjesmaker kan in principe iedereen zijn. De bezoekduur is meestal minder dan een uur, maar de bezoeken zijn hoog frequent en jaarrond.

Natuur, rust- en ruimtezoeker

De natuur-, rust en ruimtezoeker kent een sportieve (duursporter, zeiler en kanoër) en een recreatieve variant (langeafstandswandelaar, fietser, (route)watersporter en paardrijder). Steeds vaker zijn het toeristen. Voor deze groep is een samenhang van routes, hoogwaardig landschap, aanwezigheid van natuur en cultuurhistorische elementen van belang. De groep vraagt een hoge streekeigen omgevingskwaliteit en mooie samenhangende routes waarlangs veel te zien is. Horeca is voor de natuur-, rust en ruimtezoeker belangrijk, maar in lage dichtheden. Deze vorm van routegebonden recreatie komt vooral voor in het weekend. Agrarische dienstverlening en recreatieve steunpunten zijn op deze groep gericht. Het toevoegen van kleinschalige verblijfsrecreatie (trekkershutten) biedt kansen voor meerdaagse tochten.

Vermaakzoeker

De vermaakzoeker bestaat uit de zon- en zwemrecreant, de evenementenbezoeker, de feestbouwer (waaronder de barbecueër) en de bezoeker van speelvoorzieningen. Cruciaal is de kwaliteit van de voorziening (zwemwater, evenement, speelvoorziening, ligweide e.d.) maar ook de bereikbaarheid (nabij woning, OV of parkeervoorziening) en de aanwezigheid van (hoogwaardige) horeca. Verder zijn ontwerp- en onderhoudskwaliteit belangrijk voor deze groep van recreanten. Menging met culturele voorzieningen is goed mogelijk. Vermaakzoekers komen vooral in de zomerse weekenden recreëren. Een deel van deze groep is in potentie verblijfsrecreant; hotelfuncties nabij terreinen waar regelmatig evenementen worden gehouden zijn mogelijk.

Overige gebruikers

De overige gebruikers van (geprivatiseerde) recreatiegebieden zijn bijvoorbeeld de georganiseerde sporter, de volkstuinhouder en- specifiek voor Aalsmeer- ook degenen die gebruik maken van de recreatie-eilanden, die soms voorzien zijn van een vakantiewoning. Cruciaal voor de meeste gebruikers van geprivatiseerd recreatiegebied is de voorziening en de mogelijkheid deze zelf te beheren. De openbaarheid van deze geprivatiseerde delen verschilt van volkomen ontoegankelijk voor niet-leden tot openbaar.

Bijlage 3 Relevant regionaal, provinciaal en rijksbeleid

1. Regionaal beleid

Regionale Agenda Stadsregio Amsterdam

De gemeente Aalsmeer maakt deel uit van de Stadsregio Amsterdam, een samenwerkingsverband van 16 gemeenten in de regio Amsterdam. De Stadsregio Amsterdam werkt aan verbetering van de bereikbaarheid, de leefbaarheid en de ruimtelijke ontwikkeling van dit gebied. De beleidsvelden zijn onder andere gericht op de ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer, maar ook op economische zaken, wonen en jeugdzorg. Het meerjarenbeleid op deze beleidsterreinen is vastgelegd in de Regionale Agenda.

1.2 Kracht van het landschap (2007)

Tijdens de 7^e Noorvleugelconferentie is het document ‘Kracht van het landschap’ vastgesteld. Doel hiervan was het belang van het landschap in de metropoolregio op de kaart te zetten. Daartoe zijn tien onderscheidende landschapsidentiteiten benoemd, variëren van het kustgebied tot de Amsterdamse scheggen en van bijzondere polderlandschappen tot de historische gordel van de Stelling van Amsterdam. Voor alle tien de identiteiten zijn streefbeelden tot 2040 gedefinieerd. Deze schetsen een ideaalbeeld van hoe de karakteristieke kenmerken zich de komende dertig jaar in positieve zin kunnen versterken. In Aalsmeer zijn de identiteiten ‘veenweidelandschap’ en ‘meren en plassen’ terug te vinden.

In 2013 is het discussiedocument “de kracht van het Landschap 2013” opgesteld ten behoeve van een MRA congres. Het dorp Aalsmeer en de kop van de Uiterweg is hierin aangewezen als een landschappelijke HUB. HUB's zijn natuurlijke toegangspoorten tot het landschap. Iedere ‘poort’ biedt gemakkelijk toegang om vanuit de stad naar het landschap te gaan. Bijvoorbeeld door de nabijheid van stations, snelwegafslagen of havens, maar ook door de aanwezigheid van knooppunten van fiets- wandel en vaarroutes. Deze plekken bezitten een combinatie van voorzieningen en een grote mate van functiemenging op het gebied van recreatie, cultuur (historie), natuur en landschap.

2. Beleid Provincie Noord-Holland

2.1 Structuurvisie Noord-Holland 2040 (juni 2010)

In de Structuurvisie is het provinciaal ruimtelijk beleid verwoord. In de provinciale ruimtelijke verordening is dit beleid vervolgens in regels vertaald. Het betreft regels omtrent de inhoud van en de toelichting op bestemmingsplannen over onderwerpen in zowel het landelijke als het bestaand bebouwd gebied van Noord-Holland waar een provinciaal belang mee gemoeid is. Onderwerpen zijn onder meer volumineuze detailhandel op bedrijventerreinen, grootschalige (perifere) detailhandel, locaties voor bedrijventerreinen en kantoorlocaties binnen bestaand bebouwd gebied, het bouwen van woningen of bedrijventerrein in landelijk gebied, “groene ruimten” zoals nationale landschappen en rijksbufferzones, ‘blauwe ruimten’ zoals waterkeringen en energie (zoals de bouw van windmolens). De Structuurvisie gaat onder meer in op klimaatbestendigheid, de ruimtelijke kwaliteit van cultuurlandschappen, natuurgebieden en groen om de stad en duurzaam ruimtegebruik.

2.2 Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie (juni 2010)

De provinciale verordening stelt regels aan de gemeentelijke bestemmingsplannen. Niet alle onderwerpen zijn geschikt voor opname in een verordening. In het algemeen lenen vooral onderwerpen met een heldere criteria, weinig gemeentelijke beleidsvrijheid en een zwaarwegend provinciaal belang zich hiervoor.

In de provinciale verordening zijn een tweetal onderdelen relevant voor deze Groenvisie:

- Regels voor het landelijk gebied: zoals verbod op aanleg bedrijventerreinen en kantoorlocaties, de ruimte voor ruimteregeling en regels t.a.v. verbrede landbouw en recreatiewoningen
- Regels voor de Groene Ruimte: regels t.a.v. o.a. ecologische hoofdstructuur, UNESCO werelderfgoederen

Voor de gronden die zijn aangeduid als Ecologische Hoofdstructuur geldt deze gronden als Natuur moeten worden bestemd als de natuur reeds is gerealiseerd. Voor de overige gronden binnen de EHS geldt dat in een bestemmingsplan geen nieuwe bestemmingen en regels mogen worden opgenomen die omzetting naar de natuurfunctie onomkeerbaar belemmeren en de wezenlijke kenmerken en waarden van de ecologische hoofdstructuur significant aantasten.

2.3 Ruimte voor ruimte

De Uitvoeringsregeling Ruimte voor Ruimte is gericht op verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van het landelijk gebied. Dit gebeurt door bestemmingswijzigingen en sloop van storende of niet passende bebouwing in het landschap.

Als tegenprestatie krijgt de aanvrager planologische medewerking voor nieuwbouw op een andere plek of op de saneringslocatie. Er zijn voorwaarden voor de omvang van de nieuwbouw, de vormgeving en inpassing.

De nieuwe uitvoeringsregeling Ruimte voor Ruimte is succesvol. Een jaar na aanpassing van de regeling en de instelling van een provinciaal expertteam zijn al ruim 150 voetbalvelden aan te slopen gebouwen en verhardingen bij de provincie ter advisering ingediend. Gemiddeld staat tegenover 7m2 woningbouw de sloop van 100 m² oude gebouwen en kassen. Hiermee vermindert de hoeveelheid steen en glas in het landelijk gebied fors.

2.4 Agenda Groen (Provincie Noord-Holland, maart 2013)

In de afgelopen jaren is het 'groene' beleidsveld sterk in beweging geweest. Onder het vorige Kabinet hebben Rijk en provincies overeenstemming bereikt over verregaande decentralisatie van natuur-, recreatie- en landschapsbeleid en over bezuinigingen. De provinciale Agenda Groen is het provinciale antwoord op deze ontwikkelingen. De Agenda beschrijft hoe met méér verantwoordelijkheden, maar minder middelen, de bescherming van een groen, toegankelijk en aantrekkelijk Noord-Holland wordt vormgegeven.

Ondanks extra provinciale middelen en aanvullende middelen uit het regeerakkoord, kunnen rijksbezuinigingen niet volledig worden opvangen en maakt de provincie keuzes.

Hoofdpunten:

Algemeen:

- Groenbeleid dichterbij bewoners, vrijwilligers, ondernemers, maatschappelijke organisaties en andere overheden door nauwer bij beleidsontwikkeling en -uitvoering te betrekken (o.a. NME, drie pilots (landgoederen, duinenfonds, natuurbegraven);
- Gescheiden beleidsvelden natuur, recreatie en landschap verder integreren/vereenvoudigen;
- Bestuurlijke drukte terugdringen; o.a. minder gebiedscommissies

Ontwikkeling:

- Afronding Ecologische Hoofdstructuur & adequaat natuurbeheer (via extra middelen kan koopplicht in ere worden hersteld, zodat agrariërs hun als EHS begrensde gronden altijd aan de overheid kunnen verkopen);
- RODS (Recreatie Om De Stad): beëindiging programma, herprioritering en andere benadering van projecten door vervallen Rijksbijdragen. Provincie stelt voor een aantal voormalige Rods projecten aanvullende financiering beschikbaar;
- Actieprogramma voor de watersport, inclusief nieuwe subsidieregelingen voor recreatie (uitwerking na vaststelling agenda):
 - voor voorzieningen rivier- en chartervaart en jachthavens;
 - voor toeristische overstappunten (herkenbare entrees landelijke gebied, inclusief voorzieningen voor bereikbaarheid en informatievoorziening).

Beheer:

- Samenwerking tussen natuur- en recreatiebeheerders en grotere onafhankelijkheid van overheidsfinanciering;
- Kaders en middelen voor nieuw, samenhangend programma ('Draagvlak voor Groen') voor vrijwilligersondersteuning en NME (in 2013 door IVN en samenwerkende natuurbeherende organisaties op te stellen);
- Recreatieschappen: nieuwe koers aangekondigd (komend half jaar uit te werken); meer zeggenschap provincie (als grootste betaler), betere verdeling lusten en lasten tussen schappen (verevening), tegengaan bestuurlijke drukte;
- Weidevogelleefgebied: richten op 'kernegebieden' waar optimale condities voor weidevogels kunnen worden gecreëerd. Versnippering beheersubsidies tegengaan/ niet investeren in gebieden waar agrarisch natuurbeheer niet gewenste resultaat heeft;
- Flora- en faunabeheer: bestaande beleid continueren, aandacht voor ganzen- en damherntenproblematiek.

Bescherming:

Provinciale groenstructuur bestaat uit drie 'niveaus', die via de Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie (PRVS) worden beschermd:

- Ecologische Hoofdstructuur (EHS);
- Bufferzones (blijven vooralsnog ongemoeid);
- Landelijk gebied.

De Nationale Landschappen (waaronder Groene Hart) vervallen. Voor gebieden die voorheen onder Nationale Landschappen vielen (maar niet onder bufferzones), wordt bij de volgende Structuurvisie-herziening afgewogen of deze onder het bufferzoneregime vallen, of onder het 'gewoon landelijk gebied'.

2.5 Natuurbeheerplan 2014

In het natuurbeheerplan staat waar welke soort natuur, agrarische natuur of landschap aanwezig is of ontwikkeld kan worden. Het natuurbeheerplan bevat de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en ecologische verbindingzones (EVZ). Ook staat in het Natuurbeheerplan hoe de in Noord Holland aanwezige natuur, agrarische natuur of landschap beheerd moet worden.

De EVZ en EHS op Aalsmeers grondgebied zijn terug te vinden op kaart nr.5. van dit plan.

2.6 Provinciaal Waterplan Noord-Holland 2010-2015

In het Waterplan 2010-2015 geeft de Provincie zichzelf, haar partners en belanghebbenden duidelijkheid over de strategische waterdoelen tot 2040 en bijbehorende acties tot 2015.

De strategische waterdoelen van de Provincie zijn:

- Samen met waterschappen en Rijkswaterstaat waarborgen dat er voldoende bescherming van mens, natuur en bedrijvigheid is tegen overstromingsrisico's via het principe: preventie (het op orde houden van de waterkeringen met aandacht voor ruimtelijke kwaliteit), gevolgschade beperken (bijvoorbeeld waterbestendig bouwen daar waar nodig) en rampenbeheersing (bijvoorbeeld goede vluchtroutes en informatievoorziening).
- Samen met waterschappen, gemeenten en Rijkswaterstaat ervoor zorgen dat water in balans is en verantwoord benut en beleefd wordt door mens, natuur en bedrijvigheid. We versterken het watersysteem en de beleving van het water door deze te combineren met natuurontwikkeling, recreatie en/of cultuurhistorie.
- Samen met gemeenten, waterschappen, Rijkswaterstaat en drinkwaterbedrijven zorgen voor schoon en voldoende water. Dit uitvoeren door een kosteneffectief en klimaatbestendig grond- en oppervlaktewatersysteem.
- Samen met gemeenten, waterschappen en belanghebbenden zorgen voor maatwerk in het Noord-Hollandse grond- en oppervlaktewatersysteem. Daarbij hanteren we integrale gebiedsontwikkeling.

Een belangrijk middel voor het realiseren van deze waterdoelen is het via integrale gebiedsontwikkeling pro-actief zoeken naar kansrijke combinaties met veiligheid, economie, recreatie, landbouw, milieu, landschap, cultuur en natuur. Het Waterplan heeft voor de ruimtelijke aspecten de status van een structuurvisie op basis van de Wet ruimtelijke ordening. In het Waterplan staan de ruimtelijke consequenties van ons waterbeleid. Alle ruimtelijke opgaven uit het Waterplan zijn integraal afgewogen bij de vaststelling van de Structuurvisie.

In het Waterplan wordt per thema behandeld wat de provincie zelf doet tot en met 2015 en wat men verwacht van Rijk, Rijkswaterstaat, waterschappen, gemeenten, terreinbeheerders en bedrijfsleven. Voor gemeenten staan de volgende actiepunten centraal:

3. Beleid waterschappen

In het bestemmingsplan is afstemming met het volgende beleid van het waterschap tot uitdrukking gekomen.

3.1 Waterbeheerplan Rijnland

Voor de planperiode 2010-2015 zal het Waterbeheerplan (WBP) van Rijnland van toepassing zijn. In dit plan geeft Rijnland aan wat haar ambities voor de komende planperiode zijn en welke maatregelen in het watersysteem worden getroffen. Het nieuwe WBP legt meer dan voorheen accent op uitvoering. De drie hoofddoelen zijn veiligheid tegen overstromingen, voldoende water en gezond water. Wat betreft veiligheid is cruciaal dat de waterkeringen voldoende hoog en stevig zijn en blijven en dat rekening wordt gehouden met mogelijk toekomstige dijkverbeteringen. Wat betreft voldoende water gaat het erom dat het complete watersysteem goed in te richten, goed te beheren en goed te onderhouden. Daarbij wil Rijnland dat het watersysteem op orde en toekomstvast wordt gemaakt, rekening houdend met klimaatverandering. Immers, de verandering van het klimaat leidt naar verwachting tot meer lokale en heviger buien, perioden van langdurige droogte en zeespiegelrijzing. Het waterbeheerplan sorteert voor op deze ontwikkelingen.

3.2 Beleidsregels Keur Rijnland (2011)

In 2011 heeft het hoogheemraadschap van Rijnland de beleidsregels en algemene regels met betrekking tot de inrichting van het watersysteem vastgesteld. Beleidsregels zijn regels met een wettelijke status die gerelateerd zijn aan algemene wettelijke bevoegdheden of aan concrete wetten en verordeningen waarvan de uitvoering aan de betreffende overheid is opgedragen. In de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is aangegeven dat het vaststellen van een beleidsregel leidt tot een verlichte motiveringsplicht bij het verlenen van vergunningen. De beleidsregels zijn verdeeld in algemene regels en beleidsregels.

Beleidsregels Waterkeringen

Om veiligheid tegen overstromingen te bieden kent het hoogheemraadschap van Rijnland ge- en verbodsbepalingen. Deze zijn opgenomen in artikel 3.1.1 van “De keur van het hoogheemraadschap van Rijnland 2009. Hierin is opgenomen dat het verboden is zonder watervergunning in, op, onder en/of boven waterstaatswerken en hun beschermingszone:

- werkzaamheden te verrichten;
- werken of opgaande (hout)beplanting aan te brengen of te hebben, dan wel aanwezige (hout)beplanting te verwijderen;
- vaste stoffen, voorwerpen te brengen, te hebben of te houden op andere dan daarvoor kennelijk bestemde plaatsen;
- vee - schapen en geiten uitgezonderd - te brengen of te hebben op de waterkeringen, behoudens voor wat betreft door het bestuur aangewezen strekkingen;
- in de kernzone van waterkeringen buiten verharde wegen met rij- of voertuigen dan wel paarden te rijden of vee te drijven;
- zich anders dan als rechthebbende in de kernzone of beschermingszone van een waterstaatswerk te bevinden indien dat vanwege het bestuur op kenbare wijze is aangegeven;
- binnen de invloedszone van de in- of uitstroomopening van een bemalingsinstallatie
- een ligplaats in te nemen met een schip (waaronder voor dit artikel woonboten begrepen), dan wel te zwemmen, te duiken of watersport te beoefenen;

Daarnaast is het zonder watervergunning verboden de waterstand op een peil te brengen of te houden, anders dan het peil dat daarvoor in het betreffende peilbesluit is opgenomen of dat normaal wordt aangehouden. Ook is het verboden zonder watervergunning in het profiel van vrije ruimte werken te plaatsen.

Regels van AGV (2011)

Het Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht kent vergelijkbare regels als Rijnland. Deze zijn vastgelegd in de ‘Keur, Keurbesluit en Beleidsregels, regels van AGV voor een veilig en gezond watersysteem’, 2011. De regels zijn van toepassing op het gebied Kudelstaart.

4. Beleid van het Rijk

4.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Op 14 juni 2011 heeft het kabinet het ontwerp van de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) aan de Tweede Kamer gestuurd met daarbij een ontwerp Algemene maatregel van bestuur (Amvb) Ruimte (Barro).

In de structuurvisie is aangegeven dat het Rijk drie hoofddoelen heeft:

het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;

het verbeteren, instandhouden en ruimtelijk zeker stellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;

het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Uit deze drie hoofddoelen komen onderwerpen voort die van nationaal belang zijn. Structuurvisies hebben geen bindende werking voor andere overheden dan de overheid die de visie heeft vastgesteld. De nationale belangen uit de structuurvisie die juridische borging vragen, worden daarom geborgd in de Amvb Ruimte. Deze Amvb wordt aangeduid als het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Deze Amvb is gericht op doorwerking van nationale belangen in gemeentelijke bestemmingsplannen en zorgt voor sturing en helderheid van deze belangen vooraf. Bij de inwerkingtreding van de SVIR en het Barro zullen de Nota Ruimte en de Realisatieparagraaf Nationaal Ruimtelijk Beleid komen te vervallen. De inwerkingtreding van de Amvb vindt gefaseerd plaats. Een eerder ontwerp Amvb Ruimte is in 2009 aan de Eerste en Tweede Kamer aangeboden en met de Tweede Kamer besproken. Ook is het traject van advisering door de Raad van State doorlopen. Een beperkt aantal onderdelen (waaronder de ecologische hoofdstructuur) uit het eerdere ontwerp is opgenomen in het nu voorliggende ontwerp.

De nieuwe artikelen in de Amvb Ruimte zullen zo spoedig mogelijk aan de Eerste en Tweede Kamer worden aangeboden. Deze artikelen zijn met de SVIR en plan-MER op augustus 2011 ter inzage gelegd. Naar verwachting zullen de artikelen begin 2012 van kracht worden.

Vertrouwen in medeoverheden is de basis voor het decentraliseren van beslissingsbevoegdheid. Om die reden bevat deze structuurvisie een beperkter aantal nationale belangen dan voorheen en bevat de Amvb Ruimte minder regels dan eerder was voorgenomen. Het Rijk gaat er vanuit dat de nationale ruimtelijke belangen die via wet- en regelgeving aan andere overheden opgedragen worden door hen goed worden behartigd. Waar de Amvb Ruimte bepalingen bevat aangaande gemeentelijke bestemmingsplannen gaat het Rijk er vanuit dat deze doorwerking krijgen. Het Rijk zal de bestemmingsplannen dan ook niet (tijdens de vaststellingsprocedure) toetsen op een correcte doorwerking van nationale ruimtelijke belangen. Wel zal het Rijk door middel van systeem- of themagerichte onderzoeken achteraf nagaan of bestemmingsplannen aan nationale wet- en regelgeving voldoen.

Geen van de in het Barro geregelde onderwerpen heeft invloed op het voorliggende bestemmingsplan. De betreffende onderwerpen zijn namelijk niet aan de orde in of nabij het plangebied.

4.2 Flora- en Faunawet, ministerie van LNV, april 2002

Op 1 april 2002 is de Flora- en Faunawet van het ministerie van LNV in werking getreden. Doel van deze wet is de bescherming van de dier- en plantensoorten op het Nederlandse grondgebied. Tegelijkertijd vormt deze wet de implementatie van Europees rechtelijke en internationale verplichtingen (Habitat- en Vogelrichtlijn, Verdrag van Bern). Deze wet vervangt diverse wetten die voorheen betrekking hadden op de bescherming van dier- en plantensoorten. De wet kent een verbod op het aantasten of verstoren van zowel extra beschermde als overige soorten, alsmede het aantasten of verstoren van de nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen, behoudens verlening van ontheffing door de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit. Beschermde soorten zijn onder meer alle amfibieën, reptielen, vleermuizen en vrijwel alle vogels. Het kabinet wil de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet samenvoegen tot de nieuwe Wet natuurbescherming. Dit moet de regeldruk voor bedrijven en burgers verminderen. De behandeling van het Wetsvoorstel natuurbescherming wordt naar verwachting in 2013 door de Tweede en de Eerste Kamer afgerond.

4.3 Nationaal Waterplan, december 2009

In december 2009 heeft het kabinet het Nationaal Waterplan vastgesteld. Dit plan geeft op hoofdlijnen aan welk beleid het Rijk in de periode 2009 – 2015 voert om te komen tot een duurzaam waterbeheer. Het Nationaal waterplan richt zich op bescherming tegen overstromingen, voldoende en schoon water en diverse vormen van gebruik van water. Ook worden de maatregelen genoemd die hiervoor worden genomen.

Het Nationaal Waterplan is de opvolger van de 4e Nota Waterhuishouding uit 1998 en vervangt alle voorgaande Nota's waterhuishouding. Het Nationaal Waterplan is opgesteld op basis van de Waterwet die met ingang van 22 december 2009 van kracht is. Op basis van de Wet ruimtelijke ordening heeft het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten de status van structuurvisie. Het Nationaal Waterplan pleit daarom voor meer samenhang tussen het beleid voor water, ruimtelijke ordening en milieu, gericht op de verschillende belangen zoals veiligheid, landbouw, natuur, drinkwatervoorziening, transport, recreatie en visserij, daarbij ruimte scheppend voor gebiedsgericht maatwerk.

Bijlage 4 Lijst met gebruikte afkortingen

AVVP	Algemeen Verkeers en Vervoers Plan
Barro	Besluit algemene regels ruimtelijke ordening
CBT	Centrale Beheerstaken (afdeling gemeente Amstelveen)
EHS	Ecologische Hoofdstructuur
EVZ	Ecologische verbindingzones
IB	Ingenieursbureau (afdeling gemeente Amstelveen)
ILG	Investeringsbudget Landelijk Gebied
IVN	Instituut Voor Natuurbeschermingseducatie
LAW	Lange Afstands Wandelpad
LNH	Landschap Noord Holland
LTO	Land- en tuinbouworganisatie
KRW	Kader Richtlijn Water
PRVS	Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie
NME	Natuur en Milieu Educatie
RODS	Recreatie Om De Stad
ROV	Ruimtelijke Ordening en Vergunningen (afdeling gemeente Amstelveen)
SBB	Staatsbosbeheer
SNL	Subsidieregeling Natuur en Landschapsbeheer

